

OVERVÅGNING AF

DET ETNISKE ARBEJDSMARKED

**BESKÆFTIGELSESREGION
HOVEDSTADEN OG SJÆLLAND**

December 2008

INDHOLDSFORTEGNELSE

SAMMENFATNING	1
INDLEDNING	10
NYDANSKERES BIDRAG TIL ARBEJDSMARKEDET Arbejdskraftbalancen	11
TYNGDEN AF IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE I ØSTDANSKE KOMMUNER Herunder hvilke kommuner der har oplevet vækst	14
ARBEJDSSTYRKEPOTENTIALET BLANDT IKKE VESTLIGE NYDANSKE Efter køn, alder og uddannelse	19
UDDANNELSESSTRUKTUR BLANDT 3 ETNISKE GRUPPER I ØSTDANMARK Udvikling, først og fremmest blandt ikke-vestlige	21
ETNISK UDDANNELSESSTRUKTUR Udviklingen for mænd og kvinder	23
UDDANNELSESSTRUKTUR Køn, alder og uddannelse	24
UDDANNELSESSTRUKTUR I KOMMUNERNE Andel ikke-faglærte blandt ikke-vestlige	26
BESKÆFTIGELSESFREKVENS FOR 3 ETNISKE GRUPPER I ØSTDANMARK Efter på køn, alder og uddannelse	29
BESKÆFTIGELSESFREKVENSEN I KOMMUNER BLANDT IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE Efter køn og uddannelse	33

Udgiver:

Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland

www.brnhovedstadensjaelland.dk

HVOR ER NYDANSKERE BESKÆFTIGET

40

Efter køn og uddannelse

DEN ETNISKE INDSATS

41

Er næsten i mål !!

Overvågning af det etniske

ARBEJDSMARKEDET

I Hovedstaden & Sjælland

SAMMENFATNING

Indsatsen

Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland er godt på vej til at nå de mål, der er sat for den etniske indsats i 2008:

- 14 procent af ikke-vestlige nydanskere i Østdanmark er på overførselsindkomst medio 2008. Målet er højst 14,5 procent.
- 62 procent af ikke-vestlige mænd er i beskæftigelse i 2007. Målet er mindst 60 procent.
- 49 procent af ikke-vestlige kvinder er i beskæftigelse i 2007. Målet er mindst 50 procent.

Den positive udvikling på arbejdsmarkedet med stigende beskæftigelse og faldende ledighed forventes at fortsætte indtil slutningen af 2008, inden der i 2009 kan blive tale om en tilbagegang. Derfor forventes målene at blive nået. Det er dog vigtigt, at København, som den suverænt største kommune 'kommer i mål'.

20 jobcentre har pt. opfyldt alle etniske mål. De ligger næsten alle i en halvcirkel uden om Københavns Kommune nord for Allerød, vest for Frederikssund og Roskilde og syd for Solrød.

7 kommuner har ikke opfyldt nogle af de etniske mål. De ligger alle i regionens sydvestlige udkant.

Ledigheden

Ledigheden blandt ikke-vestlige nydanske er faldet med ca. 19 procent det seneste år (oktober 2007 – oktober 2008)¹. Det er en anelse langsommere end blandt vestlige nydanskere og etnisk danske.

Ledigheden faldt markant blandt de fleste etniske grupper markant indtil juli 2008, hvorefter faldet ophørte. Opbremningen i ledighedsfaldet var kraftigst blandt nydanskerne, først og fremmest de fra ikke-vestlige lande og allerkræftigst blandt ikke-vestlige efterkommere.

Der er således tegn på en opbremsning af højkonjunkturen og at den er kraftigst blandt ikke-vestlige, særligt efterkommere.

¹ Aktuelle ledighedstal er fra et særskilt notat 'Overvågning af etnisk ledighed, aktuelt', der ligger på beskæftigelsesregionens hjemmeside

Alt i alt viser overvågningen, at ledigheden det seneste år er faldet kraftigt blandt indvandre- re, mens faldet blandt efterkommerne ikke har været nær så kraftigt. Det er bemærkelses- værdigt, idet efterkommere er personer, der er født, opvokset og uddannet i Danmark. Vi havde forventet en mere positiv ledighedsudvikling blandt efterkommere end indvandrere, mens det modsatte har været tilfældet.

Der synes derfor at være behov for at holde et vågent øje med udviklingen i efterkommernes ledighedsudvikling. Der er nok tale om en antalsmæssigt lille gruppe. Hvis denne gruppe – der består af personer født og opvokset her i landet – klarer sig dårligt, kan det imidlertid varsle omslag for andre etniske grupper.

Bidrag til beskæftigelse og arbejdsstyrke

Ikke-vestlige nydanskere har også fra 2006 til 2007 leveret et meget stort bidrag til befolk- ning, arbejdsstyrke og beskæftigelse i Østdanmark, hvilket er hovedforudsætningen for den vækst der har været og til dels stadig er.

Beskæftigelsen for ikke-vestlige nydanskere er steget med 7.300 personer fra 2006 til 2007, hvilket er næsten 30 procent af den stigning på 25.000, der har fundet sted i Østdanmark. Til sammenligning kan det nævnes, at ikke-vestlige udgør 8,5 procent af Østdanmarks befolk- ning af 16-64 årige.

Arbejdsstyrken af ikke-vestlige nydanskere er steget med 7.400 personer fra 2006 til 2007, hvilket er 45 procent af stigningen i Østdanmark, der var på ca. 16.000 personer.

De seneste års relativt voldsomme vækst i arbejdsstyrken er baggrunden for, at ledigheden i perioder ikke falder helt så meget blandt ikke-vestlige nydanskere som blandt etnisk danske og vestlige nydanskere.

Arbejdsstyrkepotentiale

Blandt etnisk danske er 82 procent af alle 16-64 årige i arbejdsstyrken. Blandt ikke-vestlige nydanskere er erhvervsfrekvensen kun på godt 60 procent. Det er oplagt at betragte den store andel ikke-vestlige udenfor arbejdsstyrken som et arbejdsstyrkepotentiale.

Hvis ikke-vestlige havde samme erhvervsfrekvens som etnisk danske, ville arbejdsstyrken være ca. 21.000 større end tilfældet er. Ud fra den hidtidige fordeling ville de godt 4.000 væ- re faglærte og 4.000 have en videregående uddannelse. En øget erhvervsdeltagelse fra ik- ke-vestlige vil således kunne levere et væsentligt bidrag til at reducere regionens massive mangelproblemer.

Af en potentiel arbejdsstyrkeforøgelse på 21.000 ville de 62 procent være fra kvinder. Deres erhvervsfrekvens er nemlig markant lavere end mændenes.

Uddannelsesniveau

Uddannelsesniveaut har ikke ændret sig nævneværdigt for nogle af de etniske grupper fra 2006 til 2007. 69 procent af ikke-vestlige er fortsat uden en kompetencegivende uddannel- se. For etnisk danske er andelen uden en kompetencegivende uddannelse nede på 38 pro- cent i 2007.

Fra 1997 til 2007 har uddannelsesstrukturen – målt på andelen uden en kompetencegivende uddannelse – stort set ikke ændret sig blandt ikke-vestlige nydanskere. Blandt etnisk danske er andelen uden en kompetencegivende uddannelse faldet fra 45 til 38 procent.

Den uændrede udvikling i uddannelsesstruktur blandt ikke-vestlige dækker imidlertid over forskellige udviklingstendenser for de to køn:

- Blandt de unge 16-29 årige mænd er andelen uden en kompetencegivende uddannelse steget markant siden 1997, hvilket ikke er tilfældet blandt kvinderne. Derfor er de 16-29 årige kvinder i dag bedre uddannede end mændene i samme alder.
- Blandt de 30-39 årige ses samme udvikling kønnene imellem, hvorfor andelen af kvinder med en kompetencegivende uddannelse i dag er næsten på niveau med mændenes. For 10 år siden var mændene betydeligt bedre uddannede end kvinder.
- Blandt de 40-49 årige af er forskellen blandt mænd og kvinders uddannelsesniveau ligeledes indsnævret de seneste 10 år, om end mindre end blandt de yngre.

Alt i alt er forskellen på ikke-vestlige mænd og kvinders uddannelsesniveau voldsomt indsnævret de seneste 10 år og de yngste kvinder er bedre uddannede end deres jævnaldrende mænd.

Regionen står dog tilbage med i hvert fald to forhold, der bør påkalde sig en del opmærksomhed de kommende års indsats. Det er at:

- ikke-vestlige mænds uddannelsesniveau er gået i stå på et lavt niveau
- kvinders beskæftigelsesfrekvens forbliver markant lavere end mænds, også selv om de uddannelsesmæssigt tilsyneladende ikke længere halter bagefter.

Hvor bor ikke-vestlige nydanskere

I den gennemsnitlige Østdanske kommune udgør ikke-vestlige nydanskere 7,5 procent af befolkningen af 16-64 årige. De er dog ikke jævnt fordelt på kommuner. Der er en kraftig koncentration af ikke-vestlige nydanskere i København og omegn, ofte benævnt som Storkøbenhavn. I eksempelvis kommunerne Ishøj, Brøndby og Albertslund udgør nydanskere over 20 procent af befolkningen. I den meget store Københavns kommune udgør de 13 procent (skema A)

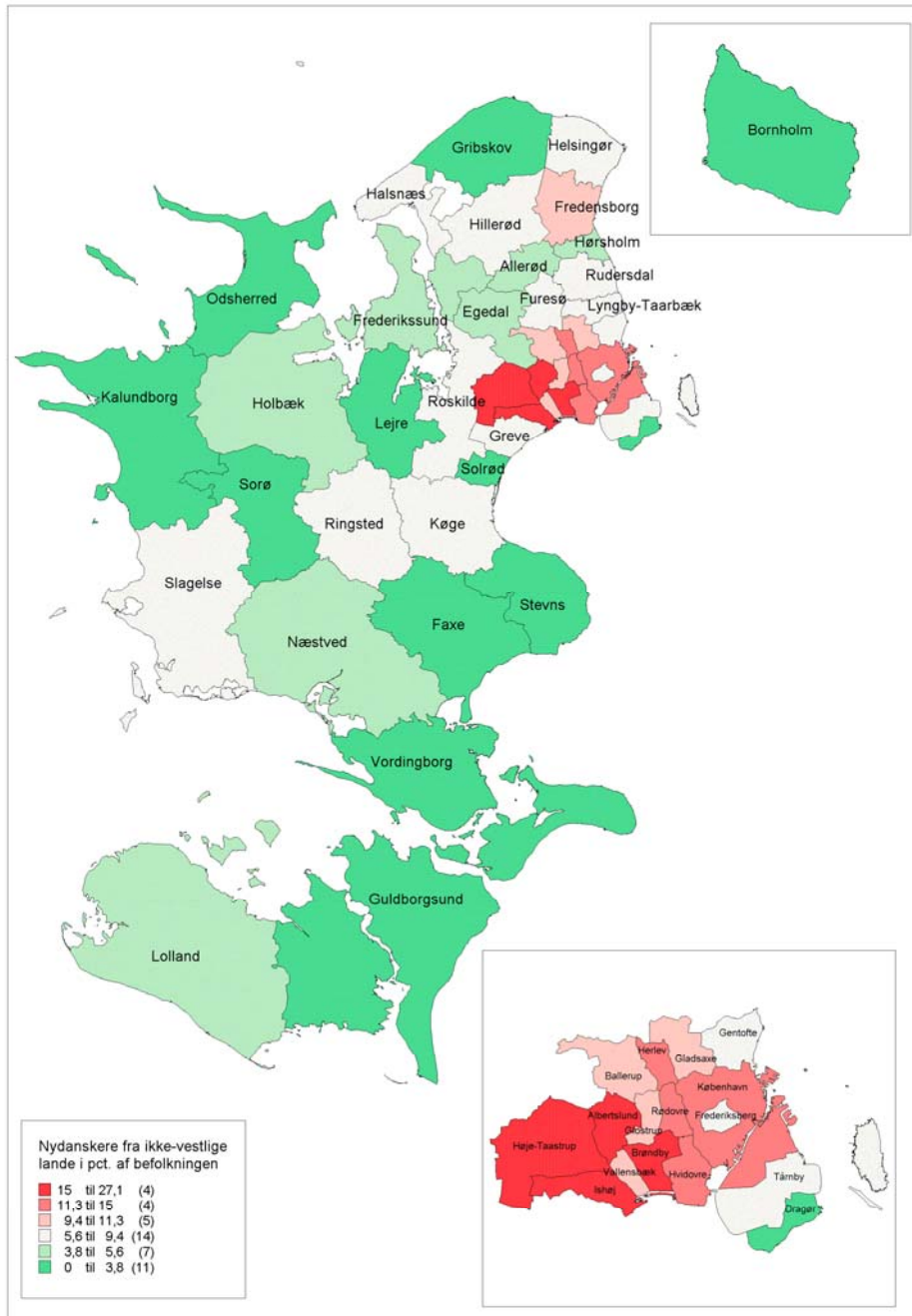
I hele 18 kommuner, alle udenfor Storkøbenhavn, udgør ikke-vestlige nydanskere under 5 procent af befolkningen, Andelen er – med 2 procent eller derunder - lavest i kommunerne Bornholm, Stevns og Lejre.

Succes – målt på beskæftigelsesfrekvens

I 2006 var 52 procent af ikke-vestlige nydanskere i beskæftigelse. Den andel var vokset til 56 procent i 2007, svarende til en stigning på 8 procent. Vestlige nydanskere og etnisk danske oplevede en markant mindre vækst fra 2006 til 2007.

Samme billede tegner sig på den lange bane, fra 1997 til 2007, hvor ikke-vestlige nydanskere også har oplevet den mest markante stigning, vel og mærke fra et relativt lavt udgangspunkt.

SKEMA A. IKKE-VESTLIGE NYDANSKERERES ANDEL AF BEFOLKNINGEN, 2007

Anm: I den gennemsnitlige kommune (GNS) udgør ikke-vestlige 7,5% af befolkningen.
 Grå kommuner (gennemsnitskommuner) ligger i intervallet GNS \pm 25 procent.
 Lysegrønne kommuner (lille andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS-25% og GNS-50%.
 Grønne kommuner (meget lille andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS-50 %og derunder.
 Lyserøde kommuner (stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+25% og GNS+50%.
 Røde kommuner (meget stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+50%og GNS+100%.
 Mørkerøde kommuner (ekstraordinær stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+100% og derover.

Kilde: Danmarks Statistik, registerbaseret arbejdsstyrkestatistik

Blandt ikke-vestlige nydanskere er beskæftigelsesfrekvensen steget markant mere blandt kvinder end mænd fra 1997 til 2007.

Situationen i 2007 er dog stadig, at beskæftigelsesfrekvensen er markant lavere blandt ikke-vestlige nydanskere sammenlignet med såvel etnisk danske som vestlige nydanskere. Det gælder såvel generelt som for hhv. ufaglærte, faglærte og højtuddannede.

For såvel ikke-vestlige nydanskere som de øvrige etniske grupper gælder det fortsat, at desto mere uddannelse man har, desto højere er beskæftigelsesfrekvensen.

Sammenlignes beskæftigelsesfrekvensen for forskellige køn, aldersgrupper og uddannelser fremkommer nogle interessant iagttagelser:

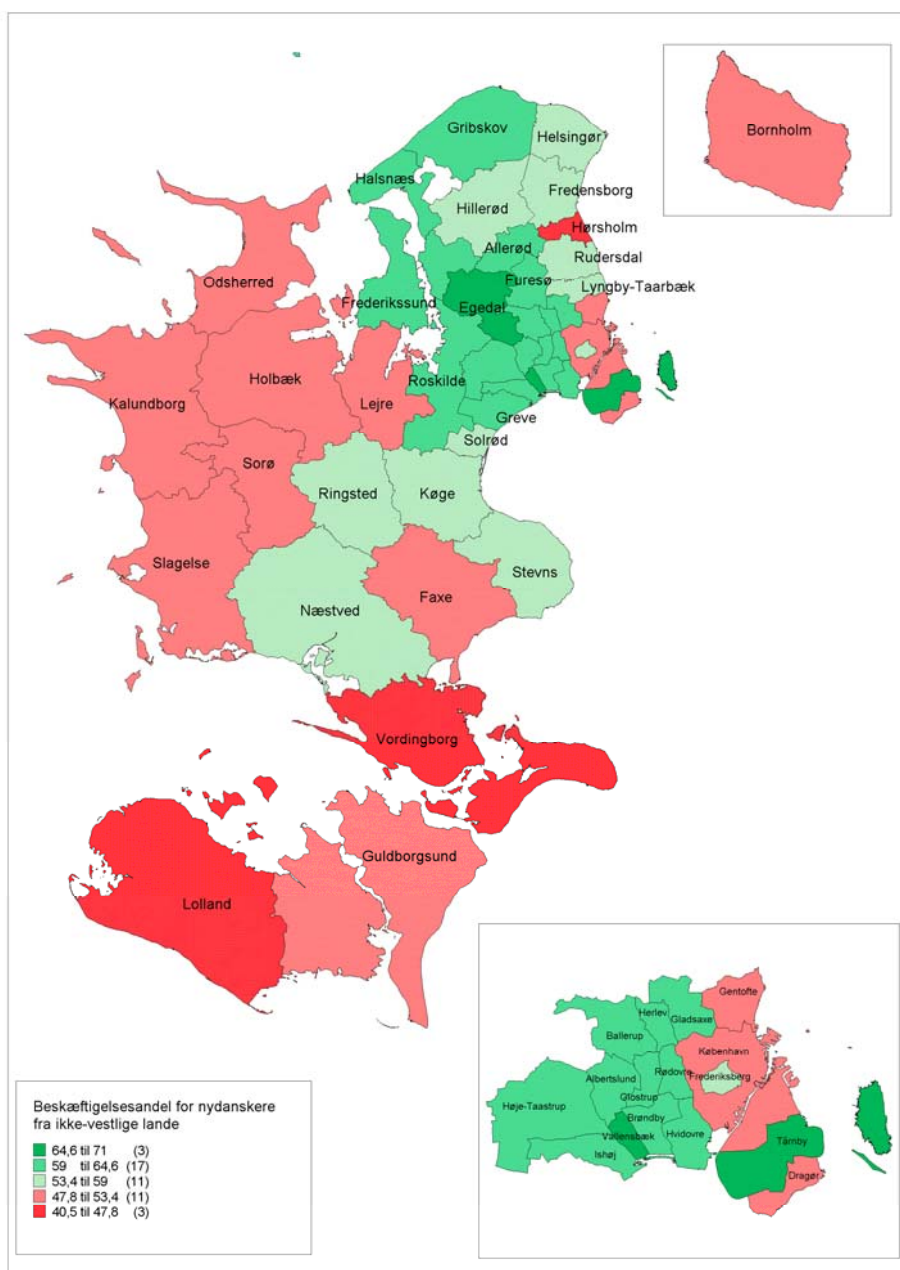
- Blandt etnisk danske er det først og fremmest uddannelsen, der bestemmer personers succes på arbejdsmarkedet (målt på beskæftigelsesfrekvens). Det er af mindre betydning, hvilket køn man har, eller hvilken alder man har (indtil de 60 år).
- Blandt ikke-vestlige nydanskere er det i lige så høj grad køn som uddannelse, der har betydning for ens status på arbejdsmarkedet. Selv om mænd og kvinder har samme alder og ligger i samme uddannelsessegment, har kvinderne en markant lavere beskæftigelsesfrekvens end mændene.
- Kvinders højere uddannelsesniveau kan endnu ikke spores i beskæftigelsesfrekvenser blandt nydanskere fra ikke-vestlige lande.

Succes i kommuner

Man ville umiddelbart antage, at beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige vil være højest i de kommuner, hvor de udgør den mindste andel af befolkningen. Sådan er det imidlertid ikke:

- Beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige er generelt lav i kommuner, der ligger sydvest for Roskilde (skema B side 6). Disse udkantkommuner – i forhold til København – er kendetegnet ved at have en lille andel ikke-vestlige i befolkningen.
- Beskæftigelsesfrekvensen er høj i hovedparten af de storkøbenhavnske kommuner, på nær i København, Gentofte og Dragør. I hovedparten af disse kommuner er tyngden af ikke-vestlige høj.
 - Den høje beskæftigelsesfrekvens skal muligvis forklares med, at der er mange servicearbejdspladser i og omkring København, særligt ufaglærte.
 - En medvirkende forklaring er, at den høje koncentration af ikke-vestlige nydanskere danner basis for en erhvervsvirksomheder, der har nydanskere som kunder. Halal-slaktere, kebab-boder og etniske købmands- og specialforretninger er eksempler herpå.
- Nordsjælland har dog også mange kommuner, hvor ikke-vestlige har en høj beskæftigelsesfrekvens. Det skyldes formentligt en kombination af høje huspriserne og få (billige) almenyttige boliger. Det er relativt få boliger til personer, der ikke er i beskæftigelse.

SKEMA B BESKÆFTIGELSESFREKVENB BLANDT 16-64 ÅRIGE IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE, I ØST-DANSKE KOMMUNER 2007

Anm: I den gennemsnitlige kommune (GNS) er 56,2% af ikke-vestlige i beskæftigelse
 Lysegrønne kommuner (gennemsnitskommuner) ligger i intervallet GNS \pm 5 procent.
 Grønne kommuner (høj beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS +15% og GNS + 30%.
 Mørkegrønne kommuner (meget høj beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS + 30 % og derover.
 Lyserøde kommuner (lav beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS \pm 15% og GNS \pm 30%.
 Røde kommuner (meget lav beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS \pm 30% og derunder

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Finder beskæftigelse i serviceerhverv uden store uddannelseskrav

To brancher dominerer arbejdsmarkedet for ikke-vestlige nydanskere, det er rengøringsvirksomhed og restaurationsvirksomhed. Det er store brancher hvor ikke-vestlige nydanskere tegner sig for over 15 procent af branchens samlede beskæftigelse. Til sammenligning kan

nævnes, at ikke-vestlige nydanskere kun tegner sig for knapt 4 procent af alle beskæftigede i Østdanmark.

I disse 2 brancher finder 13 procent af ikke vestlige beskæftigelse mod 13 procent af vestlige nydanskere og 2,5 procent af etnisk danske. Nydanskere er således stærkt overrepræsenteret i rengørings- og restaurationsvirksomhed.

Af andre større brancher, hvor relativt mange ikke vestlige finder arbejder, kan nævnes detailhandel, landtransport (uden jernbanevirksomhed), formidling af arbejdskraft samt postbefordring mm.

INDLEDNING

I dette notat sættes der fokus på det etniske arbejdsmarked, hvor der bl.a. stilles fokus på

- arbejdsstyrkepotentialet blandt nydanskere fra ikke-vestlige lande
- etniske gruppers bidrag til arbejdsmarkedet
- etniske gruppers succes på arbejdsmarkedet (målt på beskæftigelsesfrekvensen)

Der arbejdes i dette notat med 3 etniske grupper: Ikke-vestlige nydanskere (hovedmålgruppen for analyserne) vestlige nydanskere og etnisk danske.

Desuden sættes der fokus på den etniske problemstilling i de østdanske kommuner. Her afgrænses analyserne til at se på ikke-vestlige nydanskere, idet denne gruppe er mål for en væsentlig del af jobcentrenes beskæftigelsesindsats.

Den aktuelle ledighed blandt etniske grupper er beskrevet i et særskilt notat.

NYDANSKERES BIDRAG TIL ARBEJDSMARKEDET

Arbejdskraftbalancen

Befolkningen af 16-64 årige i Østdanmark er steget med 2.700 personer fra 2006 til 2007. Som det fremgår af skema 1 dækker det over, at der er blevet 7.300 flere nydanskere og 4.600 færre etniske danske. Denne trend ligger i forlængelse af udviklingen de seneste 10 år, hvor nydanskerne - først og fremmest fra ikke-vestlige lande - har tegnet sig for hele befolkningstilvæksten, mens der er blevet færre 16-64 årige med dansk oprindelse.

Der er kommet 25.000 flere i **beskæftigelse** fra 2006 til 2007 i Østdanmark og alle etniske grupper oplevede en markant vækst, 7.300 af dem var ikke-vestlige nydanskere, 2.800 vestlige nydanskere og 15.200 etnisk danske. Relativt var væksten, som det også fremgår af skema 1, markant størst blandt ikke-vestlige og mindst blandt personer med dansk oprindelse.

Ledigheden blev reduceret med 9.000 fra 2006 til 2007². Der er 8.800 færre etnisk danske arbejdsløse, 280 færre vestlige nydanskere med 100 flere ikke-vestlige nydanskere.

Denne stagnation i antallet af ikke-vestlige nydanskere ledige fra 2006 til 2007 afspejler først og fremmest, at arbejdsstyrken for denne gruppe er vokset relativt kraftigt. Fra 2006 til 2007 steg arbejdsstyrken i Østdanmark med 16.200 personer, hvoraf hele 7.400 var ikke-vestlige nydanskere 6.300 etnisk danske og 2.500 vestlige nydanskere.

SKEMA 1. 16-64 ÅRIGE FORDELT PÅ ARBEJDSMARKEDSSTATUS OG ETNICITET; ØSTDANMARK 1997, FRA 1997 TIL 2007, FRA 2006 TIL 2007

	Ikke-vestlige nydanskere	Vestlige nydanskere	Etnisk danske	I alt
Antal personer i 2007				
Beskæftigede	76.419	41.535	1.113.750	1.231.704
Arbejdsløse	8.565	1.499	28.852	38.916
Arbejdsstyrke	84.984	43.034	1.142.602	1.270.620
Udenfor arbejdsstyrken	51.964	20.595	265.009	337.568
I alt	136.948	63.629	1.407.611	1.608.188
Andel af socioøkonomiske gr. i alt i 2007				
Beskæftigede	55,8%	65,3%	79,1%	76,6%
Arbejdsløse	6,3%	2,4%	2,0%	2,4%
Arbejdsstyrke	62,1%	67,6%	81,2%	79,0%
Udenfor arbejdsstyrken	37,9%	32,4%	18,8%	21,0%
I alt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Andel af etniske gr. i alt i 2007				
Beskæftigede	6,2%	3,4%	90,4%	100,0%
Arbejdsløse	22,0%	3,9%	74,1%	100,0%
Arbejdsstyrke	6,7%	3,4%	89,9%	100,0%
Udenfor arbejdsstyrken	15,4%	6,1%	78,5%	100,0%
I alt	8,5%	4,0%	87,5%	100,0%
Udvikling fra 2006-07, nominelt				
Beskæftigede	7.269	2.768	15.194	25.231
Arbejdsløse	114	-280	-8.861	-9.027
Arbejdsstyrke	7.383	2.488	6.333	16.204
Udenfor arbejdsstyrken	-3.179	610	-10.926	-13.495
I alt	4.204	3.098	-4.593	2.709
Udvikling fra 2006-07, procent				
Beskæftigede	10,5%	7,1%	1,4%	2,1%
Arbejdsløse	1,3%	-15,7%	-23,5%	-18,8%
Arbejdsstyrke	9,5%	6,1%	0,6%	1,3%
Udenfor arbejdsstyrken	-5,8%	3,1%	-4,0%	-3,8%
I alt	3,2%	5,1%	-0,3%	0,2%
Udvikling fra 1997-2007, procent				
Beskæftigede	127,7%	32,6%	2,6%	7,1%
Arbejdsløse	-34,2%	-61,5%	-62,6%	-58,6%
Arbejdsstyrke	82,5%	22,2%	-1,7%	2,1%
Udenfor arbejdsstyrken	26,7%	22,0%	-4,3%	0,8%
I alt	56,4%	22,1%	-2,2%	1,8%

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

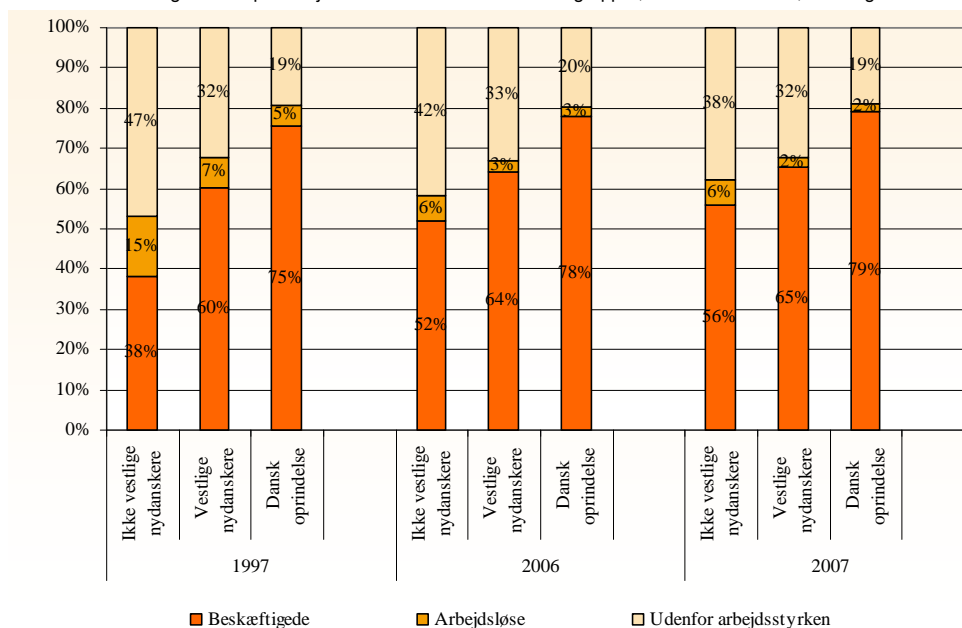
² Der er her tale om et andet ledighedsbegreb end det der kendes fra Danmarks statistik og Jobindsats. Omfanget af ledighed kan ikke sammenlignes, det kan udviklingen i niveau imidlertid.

Det økonomiske opsving har tilsyneladende også haft indflydelse på udviklingen i antallet af personer på passiv forsørgelse. Der er fra 2006 til 2007 blevet 13.500 færre 16-64 årige udenfor arbejdsstyrken, svarende til et fald på næsten 4 procent. Faldet har relativt set været størst blandt ikke-vestlige nydanskere, mens andelen af vestlige nydanskere udenfor arbejdsstyrken er steget i perioden.

Denne trend med færre på passiv forsørgelse er relativt ny. I hvert fald har der på den lange bane – fra 1997 til 2007 – ikke været tale om et fald.

Alt i alt ligger det seneste års udvikling på arbejdsmarkedet - etnisk set - i forlængelse af den udvikling, der har været i Danmark i mere end ti år. Etniske danskeres bidrag til arbejdsstyrke og beskæftigelse er aftagende. Det er nydanskerne – først og fremmest fra ikke-vestlige lande – der har givet tilvæksten. Denne udvikling er logisk, idet arbejdskraftpotentialer findes blandt nydanskerne, når man ser på andelen af befolkningen uden for arbejdsstyrken og på udviklingen i befolkningen. Omfanget og arbejdskraftpotentialer vurderes senere i analysen.

Skema 2 16-64 årige fordelt på arbejdsmarkedsstatus for 3 etniske grupper, Østdanmark 1997, 2006 og 2007

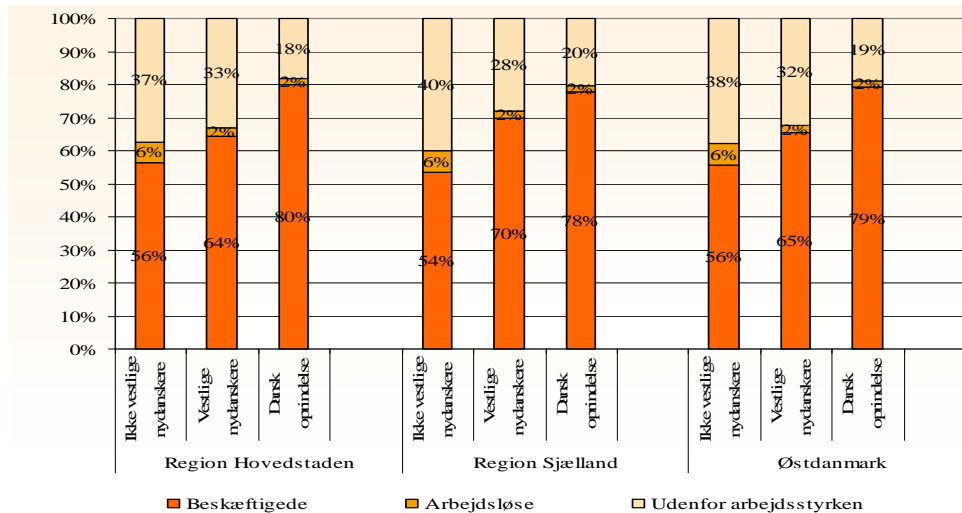
Kilde: Danmarks Statistik, registerbaseret arbejdsstyrkestatistik

Af skema 2 fremgår det tydeligt, at den socioøkonomiske balance blandt nydanskere fra ikke-vestlige lande har ændret sig betydeligt de sidste 10 år. Først og fremmest er andelen i beskæftigelse steget, og andelen udenfor arbejdsstyrken faldet markant de seneste år. Det fremgår også tydeligt, at der ikke blandt etniske danske er sket nogen stor forskydning i forskellige socioøkonomiske gruppers andele.

Skema 3 viser, at der ikke er stor forskel på de etniske gruppers fordeling på arbejdsmarkedsstatus i hhv. Region Sjælland og Region Hovedstaden.

I Region Hovedstaden er andelen af beskæftigede forholdsvis høj blandt såvel ikke-vestlige nydanskere og etnisk danske. Det modsatte er tilfældet for vestlige nydanske. Her er andelen af beskæftigede højere i Region Sjælland end Region Hovedstaden.

Skema 3 16-64 årige fordelt på arbejdsmarkedsstatus i Østdanske regioner, Østdanmark 2007

Kilde: Danmarks Statistik, registerbaseret arbejdsstyrkestatistik

TYNGDEN AF IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE I ØSTDANSKE KOMMUNER

Herunder hvilke kommuner der har oplevet vækst

Der er en ganske betydelig forskel på andelen af ikke-vestlige nydanskere i de forskellige kommuner. I Ishøj Kommune, hvor andelen er størst, tegner ikke-vestlige sig for ca. 27 procent af befolkningen af 16-64 årige. På Bornholm er kun 2,7 procent af de 16-64 årige ikke-vestlige nydanske.

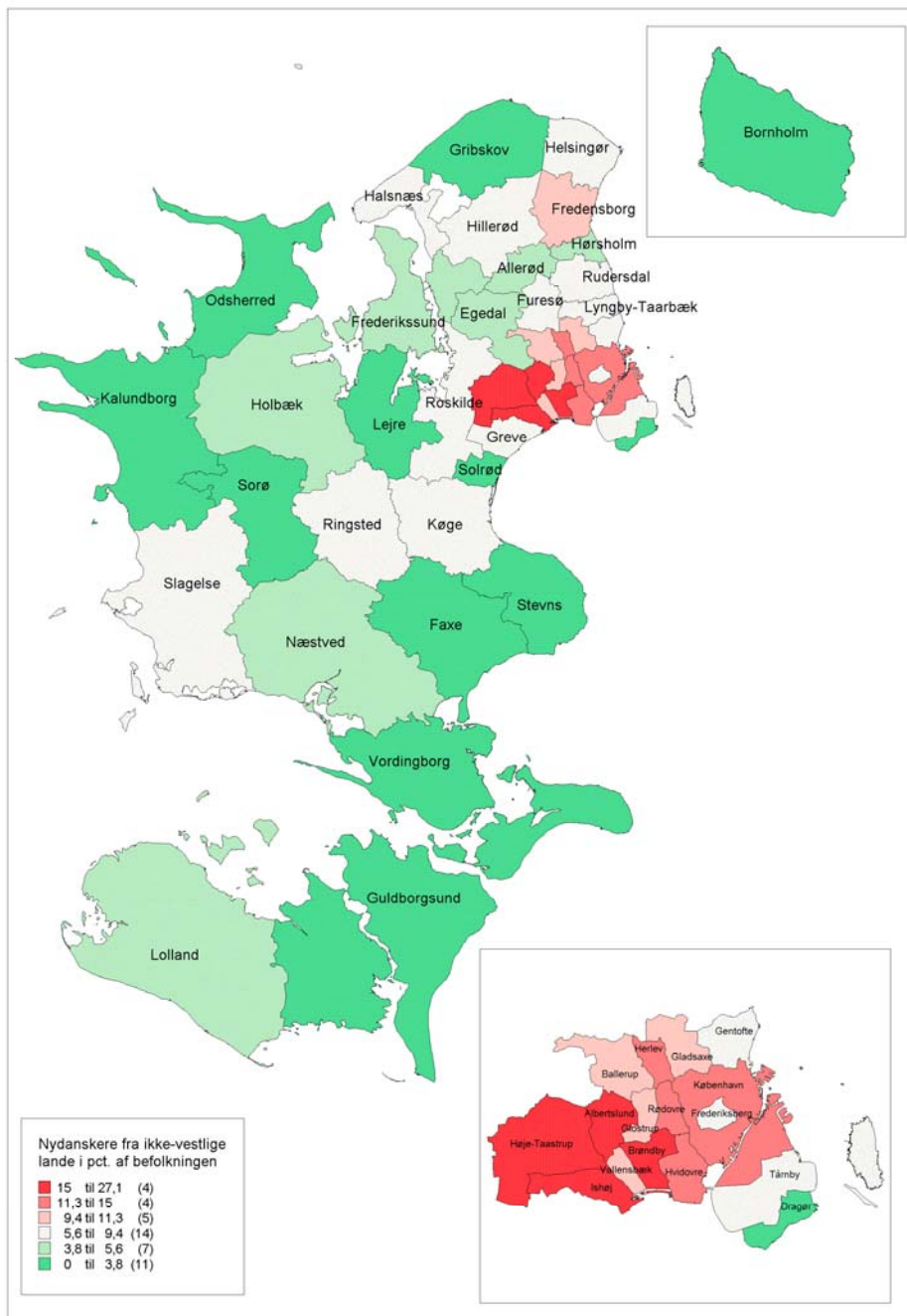
Det fremgår tydeligt af skema 4, at nydanskere fra ikke-vestlige lande er koncentreret til Storkøbenhavns-området. I de mørkerøde områder er der størst andel ikke-vestlige nydanskere, mens den mindste andel findes i de mørkegrønne områder. Størst andel ikke-vestlige findes der i den Københavnske vestegn i kommunerne Ishøj, Brøndby, Albertslund og Høje-Taastrup. Kun Fredensborg med en stor andel ikke-vestlige nydanskere bryder dette mønster. De forskellige niveauer af andele er forklaret under skema 4.

De fleste af kommunerne omkring Storkøbenhavn har en gennemsnitligt andel ikke-vestlige nydanskere.

På den anden side af Rudersdal og Furesø i nord, Roskilde i vest og Køge i syd har størstedelen af kommunerne enten en lille eller meget lille andel ikke-vestlige nydanskere.

Der er næppe nogen tvivl om, at andelen af ikke-vestlige nydanskere er høj, de steder hvor andelen af almentnyttige lejeboliger er høj og visa versa. Denne problemstilling vil dog ikke blive analyseret yderligere i dette notat.

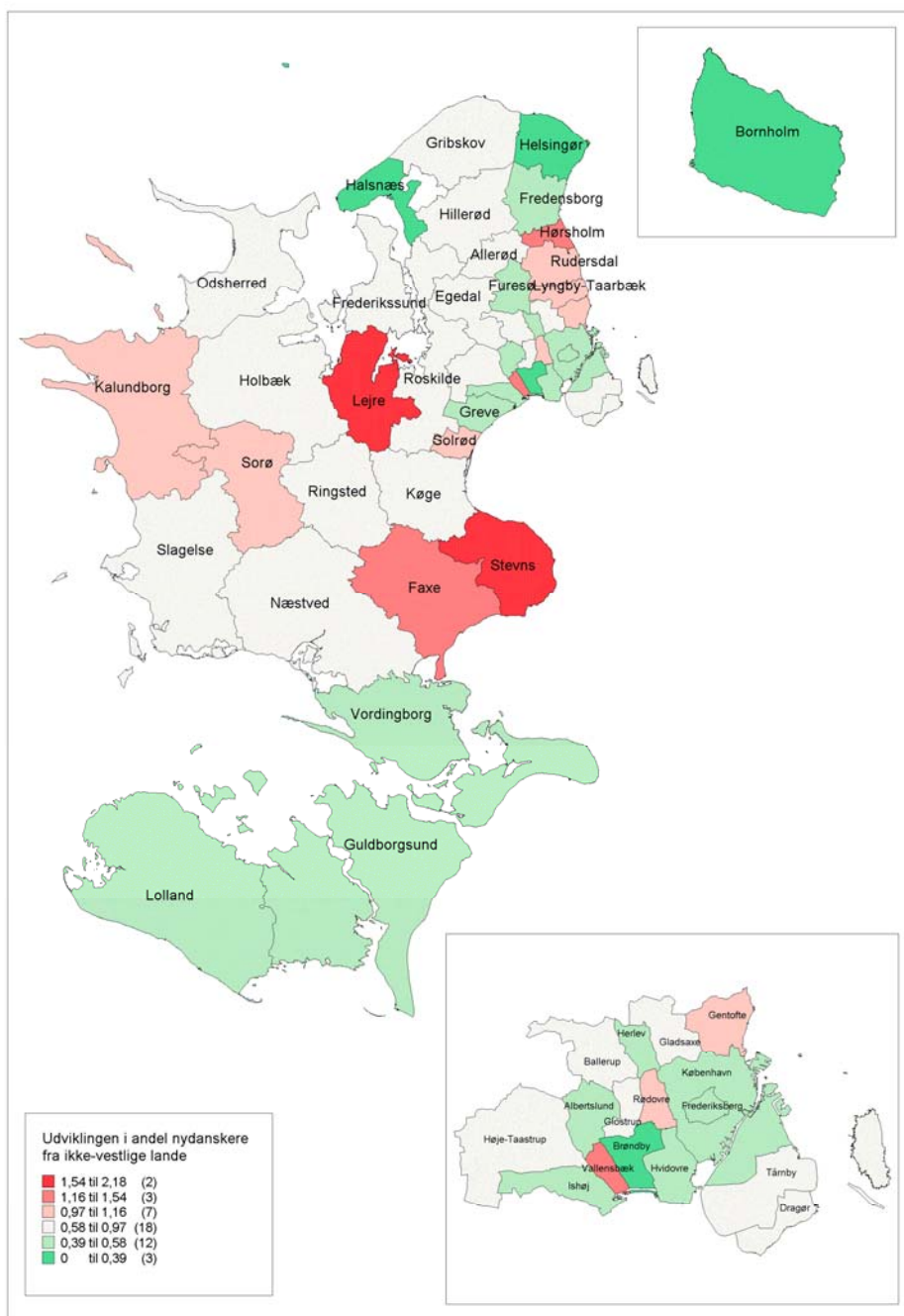
Skema 4 Ikke-vestlige nydanskere i procent af befolkningen af 16-64 årige, Østdanmark 2007

Anm: I den gennemsnitlige kommune (GNS) er 7,5% af befolkningen fra ikke-vestlige lande.
 Gråt kommuner (gennemsnitskommuner) ligger i intervallet GNS \pm 25 procent.
 Lysegrønne kommuner (lille andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS:-25% og GNS:-50%.
 Grønne kommuner (meget lille andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS:-50 %og derunder.
 Lyserøde kommuner (stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+25% og GNS+50%.
 Røde kommuner (meget stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+50%og GNS+100%.
 Mørkerøde kommuner (ekstraordinær stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+100% og derover.

Kilde: Danmarks Statistik, registerbaseret arbejdsstyrkestatistik

Skema 5 Udvikling i antal 16-64 årige ikke-vestlige nydanskere i Østdanmark fra 1997 til 2007

Anm: I den gennemsnitlige kommune (GNS) er antallet af ikke-vestlige steget 77% fra 1997 til 2007. Grå kommuner (gennemsnitskommuner) ligger i intervallet GNS \pm 25 procent. Lysegrønne kommuner (lille stigning i antal ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS:-25% og GNS:-50%. Grønne kommuner (meget lille stigning i antal ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS:-50 %og derunder. Lyserøde kommuner (stor stigning i antal ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+25% og GNS+50%. Røde kommuner (meget stor stigning i antal ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+50%og GNS+100%. Mørkerøde kommuner (ekstraordinær stor stigning i antal ikke-vestlige): GNS+100% og derover.

Kilde: Danmarks Statistik, registerbaseret arbejdsstyrkestatistik

Der har været en markant vækst i antallet er ikke-vestlige nydanskere i de seneste 10 år. I den gennemsnitlige kommune har der været en vækst på 77 procent.

Størst vækst i antallet af ikke-vestlige har der været i kommunerne Stevns, Lejre, Faxe, Hørsholm, Vallensbæk og Lejre. Det er alle kommuner, der havde en meget lille andel for 10

år siden. Med undtagelse af Vallensbæk har de – på trods af den betydelige vækst – fortsat en lav andel i dag.

Kommunerne i Storkøbenhavn har - med undtagelse af Vallensbæk, Rødovre og Gentofte - haft en relativt lille vækst i antallet af ikke-vestlige nydanskere. De storkøbenhavnske kommuners store andel ikke-vestlige skyldes således en vækst, der er mere end ti år gammel.

ARBEJDSSTYRKEPOTENTIALET BLANDT IKKE VESTLIGE NYDANSKERE

Efter køn, alder og uddannelse

I en periode, hvor der mangler arbejdskraft over en bred front stiger interessen for at øge arbejdsstyrken.

Skema 6: Arbejdsstyrkepotentiale blandt 16-64 årige ikke-vestlige nydanskere, Østdanmark i 2007

Alder	Uddannelse	Etnisk danske	Ikke-vestlige nydanskere					Tilvækst i % af befolkning
		Erhvervsfrekvens	Befolkning	Arbejdsstyrke - faktisk	Erhvervsfrekvens	Arbejdsstyrke - potentielt *	Arbejdsstyrke - tilvækst *	
16-29 år	Grundskole	64,7%	34.357	19.367	56,4%	22.224	2.857	8%
	Gymnasial udd.	83,3%	7.015	5.104	72,8%	5.844	740	11%
	Faglærte	94,6%	4.105	3.538	86,2%	3.884	346	8%
	Videregående	91,6%	2.913	2.404	82,5%	2.669	265	9%
	I alt		48.390	30.413	62,8%	34.620	4.207	9%
30-39 år	Grundskole	74,3%	19.732	12.283	62,2%	14.652	2.369	12%
	Gymnasial udd.	86,8%	4.585	2.958	64,5%	3.980	1.022	22%
	Faglærte	94,0%	7.568	5.900	78,0%	7.116	1.216	16%
	Videregående	95,8%	6.186	4.861	78,6%	5.928	1.067	17%
	I alt		38.071	26.002	68,3%	31.676	5.674	15%
40-49 år	Grundskole	75,2%	13.517	7.907	58,5%	10.158	2.251	17%
	Gymnasial udd.	90,0%	2.778	1.665	59,9%	2.501	836	30%
	Faglærte	92,9%	6.934	4.953	71,4%	6.445	1.492	22%
	Videregående	95,8%	6.385	4.761	74,6%	6.117	1.356	21%
	I alt		29.614	19.286	65,1%	25.222	5.936	20%
50-59 år	Grundskole	70,6%	7.447	3.226	43,3%	5.261	2.035	27%
	Gymnasial udd.	84,5%	1.437	749	52,1%	1.215	466	32%
	Faglærte	87,0%	3.537	2.084	58,9%	3.078	994	28%
	Videregående	92,6%	3.457	2.173	62,9%	3.201	1.028	30%
	I alt		15.878	8.232	51,8%	12.755	4.523	28%
60-64 år	Grundskole	31,6%	2.394	298	12,4%	755	457	19%
	Gymnasial udd.	60,0%	434	104	24,0%	260	156	36%
	Faglærte	43,7%	1.139	275	24,1%	497	222	20%
	Videregående	60,7%	1.028	374	36,4%	624	250	24%
	I alt		4.995	1.051	21,0%	2.137	1.086	22%
16-64 år	Grundskole		77.447	43.081	55,6%	53.051	9.970	13%
	Gymnasial udd.		16.249	10.580	65,1%	13.800	3.220	20%
	Faglærte		23.283	16.750	71,9%	21.020	4.270	18%
	Videregående		19.969	14.573	73,0%	18.540	3.967	20%
	I alt		136.948	84.984	62,1%	106.410	21.426	16%

* Hvis erhvervsfrekvens for ikke-vestlige og etnisk danske var ens

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Nydanskere fra ikke-vestlige lande har generelt en lavere erhvervsfrekvens end etnisk danske. Det gælder uanset køn, alder og uddannelse. Det er oplagt at betragte den relativt store andel ikke-vestlige nydanskere, der er udenfor arbejdsstyrken, som et potentiale.

Af skema 6 fremgår det, hvor stor arbejdsstyrken ville være, hvis ikke-vestlige nydanskere havde den samme erhvervsdeltagelse som etnisk danske med samme køn, alder og uddannelse.

Hvis etnisk danske og ikke-vestlige nydanskere havde samme erhvervsfrekvens, ville arbejdsstyrken have været 21.000 personer større, end de 1.271.000 den er i dag. I forhold til en mangel på 20-30.000 i regionen er det tænkeligt, at en øget erhvervsfrekvens blandt ikke-vestlige vil virke dæmpende på manglen.

Antalsmæssigt er ikke-faglærte (grundskole + gymnasiale) den uddannelsesgruppe der – med 13.000 personer – vil få den største tilvækst. Disse 13.000 vil øge arbejdsstyrken af ikke-vestlige ufaglærte med godt 25 procent.

Der vil blive ca. 4.200 flere faglærte, hvis ikke-vestlige fik etnisk danskes erhvervsfrekvens. Det vil øge arbejdsstyrken af ikke-vestlige faglærte med 25 procent. Der vil blive ca. 4.000 flere videregående uddannelse, hvis ikke-vestlige fik etnisk danskes erhvervsfrekvens. Det vil øge arbejdsstyrken af ikke-vestlige med en videregående uddannelse med 27 procent.

Alt i alt ville en øget erhvervsfrekvens bidrage med et øget arbejdsudbud af faglærte og højtuddannede, som er de grupper, hvor manglen er størst i dag, og også forventes at være det de kommende år.

Potentialet er nogenlunde lige stort – antalsmæssigt – på aldersgrupperne 16-49 år, med 7-8.000 personer pr. gruppe. Relativt – i procent af befolkningen – er potentialet mindst blandt de 16-29 årige. Og størst blandt de 50-59 årige. Det betyder, at der blandt de 16-29 årige er en relativt lille forskel på ikke-vestliges og etniske danskes erhvervsfrekvens, og en relativt stor forskel blandt de 50-59 årige.

Der er ikke stor forskel på antallet af ikke-vestlige mænd og kvinder, men derimod på arbejdsstyrkepotentialet³. Således tegner kvinderne sig for 62 procent af arbejdsstyrkepotentialet blandt ikke-vestlige nydanskere. Kvinder tegner sig for hele 75 procent af potentialet af personer med en folkeskoleuddannelse og 67 procent af potentialet af personer med en gymnasial uddannelse. Blandt faglærte og højtuddannede er potentialet – antalsmæssigt – nogenlunde jævnt fordelt på mænd og kvinder. Det skyldes at forskellen i erhvervsfrekvensen blandt mænd og kvinder med uddannelse er mindre end for ikke-faglærte.

UDDANNELSESSTRUKTUR BLANDT 3 ETNISKE GRUPPER I ØSTDANMARK

Udvikling, først og fremmest blandt ikke-vestlige

I Østdanmark er der blevet 2 procent flere ikke-vestlige nydanskere fra 2006 til 2007, og uddannelsessammensætningen har ændret sig ganske lidt. Der er blevet flere med en grundskoleuddannelse, men væksten er dog relativt beskedent sammenlignet med udviklingen i hele befolkningen. Der er blevet markant flere med en gymnasial uddannelse, såvel nominelt som relativt ift. udviklingen i hele befolkningen. Der er blevet flere faglærte nominelt, men væksten har været relativt beskedent. Endelig er der blevet flere med en videregående uddannelse såvel nominelt som relativt.

På den lange bane (fra 1997 til 2007) har der været en voldsom vækst i antallet af ikke-vestlige nydanskere. Væksten i antallet af personer med en grundskoleuddannelse og en faglig uddannelse har været lidt lavere end den samlede befolkningsvækst, mens væksten i antal personer med en gymnasieuddannelse og en videregående uddannelse har været lidt højere.

³ Arbejdsstyrkepotentialet for ikke-vestlige mænd og kvinder er beregnet i bilag 1.1 og 1.2 i et særligt bilagsnotat.

Til sammenligning er det blandt etnisk danske kun antallet og andelen af højtuddannede, der er steget og det eksplosivt. Der er blevet færre såvel nominelt og relativt af andre uddannelsesgrupper.

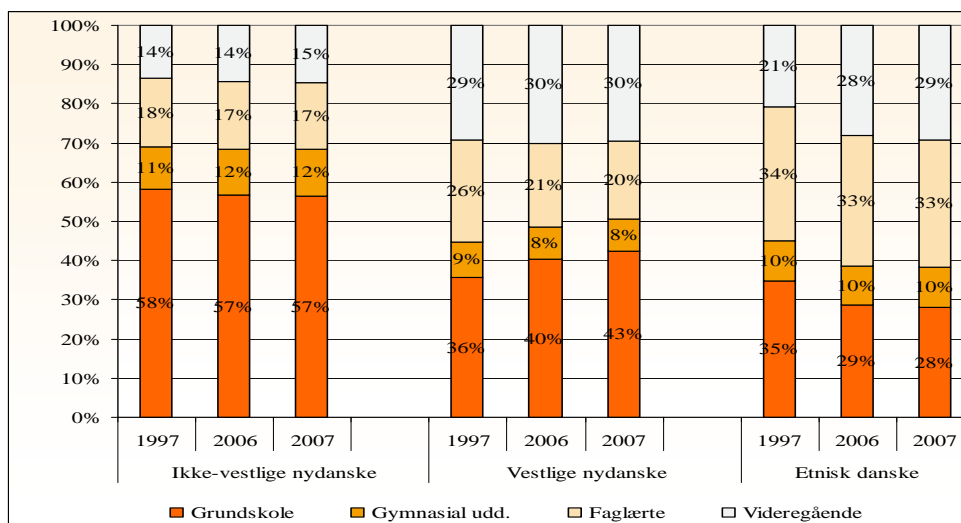
SKEMA 7 16-64 ÅRIGE FORDELT PÅ 3 TYPER ETNISK HERKOMST, ØSTDANMARK 1997, 2006 OG 2007

	1997	2006	2007	udvikling 2006-07	udvikling 1997-07
	Antal personer		antal	procent	antal
Ikke-vestlige nydanske					
Uddannelse i alt	88.490	134.303	136.948	2.645	2,0%
Grundskole	51.565	76.286	77.447	1.161	1,5%
Gymnasial udd.	9.473	15.657	16.249	592	3,8%
Faglærte	15.496	22.986	23.283	297	1,3%
Videregående	11.956	19.374	19.969	595	3,1%
Vestlige nydanske					
Uddannelse i alt	51.179	58.972	63.629	4.657	7,9%
Grundskole	18.285	23.747	27.056	3.309	13,9%
Gymnasial udd.	4.594	4.844	5.180	336	6,9%
Faglærte	13.346	12.600	12.557	-43	-0,3%
Videregående	14.954	17.781	18.836	1.055	5,9%
Etnisk danske					
Uddannelse i alt	1.439.616	1.412.204	1.407.611	-4.593	-0,3%
Grundskole	501.804	404.686	397.012	-7.674	-1,9%
Gymnasial udd.	145.392	142.207	141.992	-215	-0,2%
Faglærte	493.307	469.492	458.753	-10.739	-2,3%
Videregående	299.113	395.819	409.854	14.035	3,5%
Herkomst i alt					
Uddannelse i alt	1.579.285	1.605.479	1.608.188	2.709	0,2%
Grundskole	571.654	504.719	501.515	-3.204	-0,6%
Gymnasial udd.	159.459	162.708	163.421	713	0,4%
Faglærte	522.149	505.078	494.593	-10.485	-2,1%
Videregående	326.023	432.974	448.659	15.685	3,6%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Denne udvikling betyder, at uddannelsesstrukturen blandt ikke-vestlige nydanskere praktisk talt ikke har ændret sig det seneste 10 år. Det fremgår tydeligt af skema 8, der også viser, at andelen af højtuddannede er steget kraftigt blandt etnisk danske, mens andelen af ufaglærte med en grundskoleuddannelse er faldet tilsvarende kraftigt.

SKEMA 8 16-64 ÅRIGE FORDELT PÅ UDDANNELSE FOR 3 ETNISKE GRUPPER, ØSTDANMARK 1997, 2006 OG 2007

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Blandt vestlige nydanskere er der sket det bemærkelsesværdige, at der er blevet flere ufaglærte med grundskolen som højeste formelle uddannelse. Det er sket på bekostning af

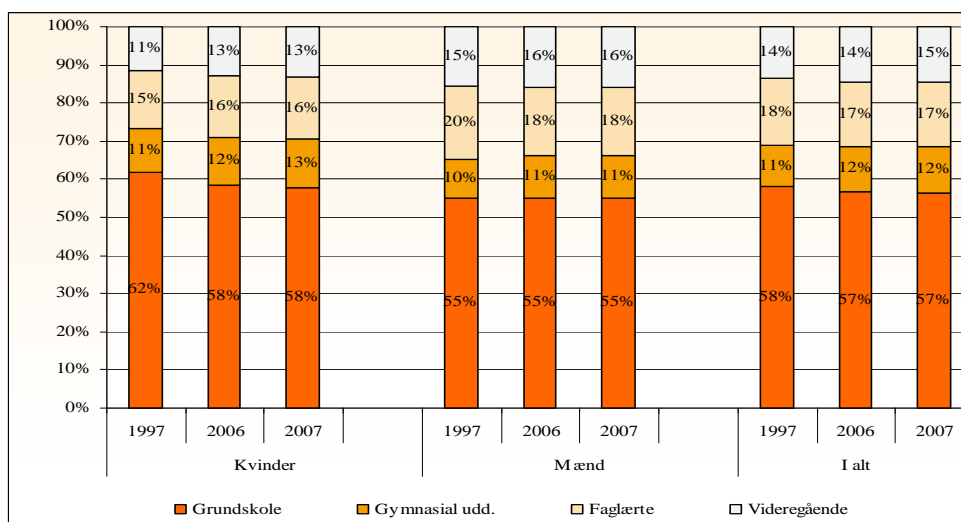
tyngden af faglærte. Denne etniske gruppe er også bemærkelsesværdig ved sin høje andel af personer med en videregående uddannelse.

ETNISK UDDANNELSESSTRUKTUR

Udviklingen for mænd og kvinder

Blandt ikke-vestlig nydanskere har uddannelsesstrukturen de seneste 10 år udviklet sig lidt forskelligt for mænd og kvinder. Som det fremgår af skema 9, er andelen af kvinder med en grundskoleuddannelse blevet væsentligt mindre, mens andelen med en gymnasieuddannelse, faglig uddannelse og en videregående uddannelse er steget lidt.

SKEMA 9 16-64 ÅRIGE IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE FORDELT PÅ UDDANNELSE, ØSTDANMARK

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Blandt de ikke-vestlige mænd er uddannelsesstrukturen stort set uændret på 10 års sigt. Mest markant er det, at andelen af ufaglærte er uændret i perioden. Andelen med en grundskole er ikke alene faldende blandt ikke-vestlige kvinder, men også blandt etniske danske mænd.

Konkluderende kan man sige, at der ikke længere er nævneværdig forskel på ikke-vestlige mænd og kvinders uddannelsesstruktur. Kvinders overandel af personer med en grundskoleuddannelse og underandel af højtuddannede er ved at være udlignet.

UDDANNELSESSTRUKTUR

Køn, alder og uddannelse

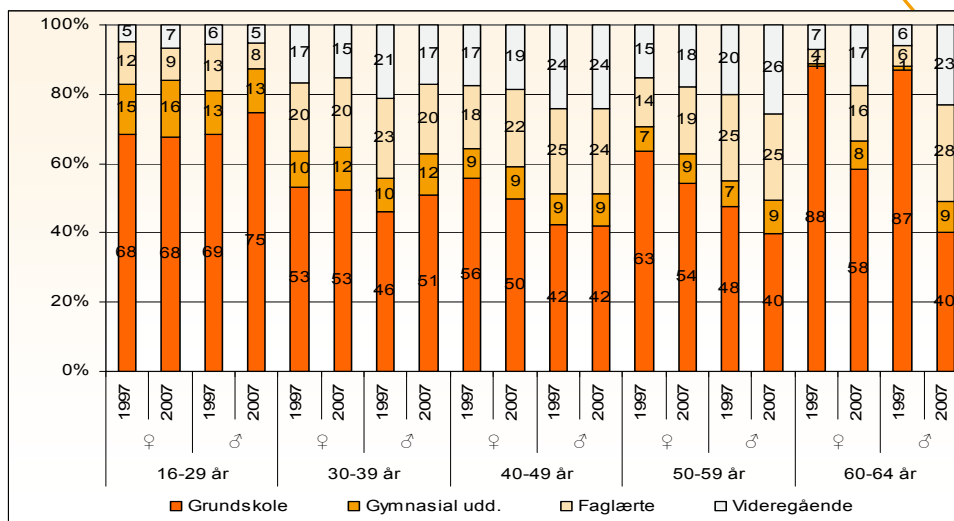
Følgende betragtninger om udviklingen i uddannelsesstrukturen blandt ikke-vestlige nydanskere for grupper af køn, alder og uddannelse er funderet i bilagstabellerne 2.1 til 2.12 i det særlige bilagsnotat.

Blandt etnisk danske er der en tydelig sammenhæng mellem alder og uddannelse. Blandt de 30-39 årige har 17 procent grundskolen som højest fuldførte uddannelse. Denne andel

stiger støt med alderen og ligger på 32 procent blandt de 60-64 årige. En sådan sammenhæng er der ikke blandt ikke-vestlige nydanskere. Yngre ikke-vestlige nydanskere er ikke afgørende bedre uddannet end de ældre, målt på andelen (bilag 2.1) af personer med grundskolen som den højeste fuldførte uddannelse – snarere tvært imod.

Der er lidt forskel på sammenhængen mellem uddannelsesstruktur og alder blandt ikke-vestlige nydanskere mænd og kvinder. Blandt ikke-vestlige kvinder (bilag 2.4) har 53 procent af de yngre kvinder (30-39 år) højst en grundskoleuddannelse. Denne andel af lavt uddannede er næsten på niveau blandt 50-59 årige og 60-64 årige. Blandt ikke-vestlige mænd (bilag 2.7) har 51 procent af de yngre mænd (30-39 år) højst en grundskoleuddannelse. Denne andel af lavt uddannede er klart større end blandt 50-59 årige og 60-64 årige. Unge ikke-vestlige mænd er således lavere uddannet end de ældre. Det er den modsatte relation af den der gælder blandt etnisk danske men også blandt ikke-vestlige kvinder.

SKEMA 10 UDDANNELSESSTRUKTUR BLANDT IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE EFTER ALDER OG KØN, ØSTDANMARK 1997 OG 2007

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Som det fremgik af skema 9, er der ikke sket det store med udviklingen i uddannelsesbalancen (befolkningens fordeling på hovedtyper af uddannelse) fra 1997 til 2007, trods en voldsom vækst i befolkningen.

Hvis analysen af uddannelsesstrukturen blandt ikke-vestlige vurderes for hhv. mænd og kvinder fordelt på alder over tid, fremkommer et mere nuanceret billede, skema 10.

Blandt de unge 16-29 årige er andelen af ikke-vestlige mænd med en grundskoleuddannelse **steget** markant siden 1997, hvilket ikke er tilfældet blandt kvinderne. Derfor er andelen af kvinder med en kompetencegivende uddannelse og en gymnasial uddannelse blandt arbejdsmarkedets yngste i dag markant højere blandt kvinder end mænd.

Blandt de 30-39 årige har udviklingen været nogenlunde den samme. Andelen af ufaglærte er steget blandt mænd og har været uændret blandt kvinder. Andelen af kvinder med en kompetencegivende uddannelse er derfor næsten lige stor nu blandt mænd og kvinder i aldersgruppen 30-39 år. For 10 år siden var aldersgruppens mænd markant højere uddannet.

Blandt ikke-vestlige 40-49 årige er uddannelsesniveaueu fortsat højere blandt mænd end kvinder i 2007, om end forskellen er væsentlig mindre end for 10 år siden.

Blandt de over 50 årige uddannelsesniveaueu også markant højere blandt mænd end kvinder, hvilket ikke har ændret sig nævneværdigt det seneste ti år.

Konklusionen er, at uddannelsesniveaueu de seneste 10 år har været nogenlunde uændret blandt mænd og har været stigende blandt kvinder, forstået på den måde at anden af personer med en kompetencegivende uddannelse er steget. Blandt den yngste del af befolkningen (16-29 år) har kvinderne allerede indhentet mændene og blandt de 30-39 årige er mænd forspring skrumpet ind til næsten ingenting.

UDDANNELSESSTRUKTUR I KOMMUNERNE

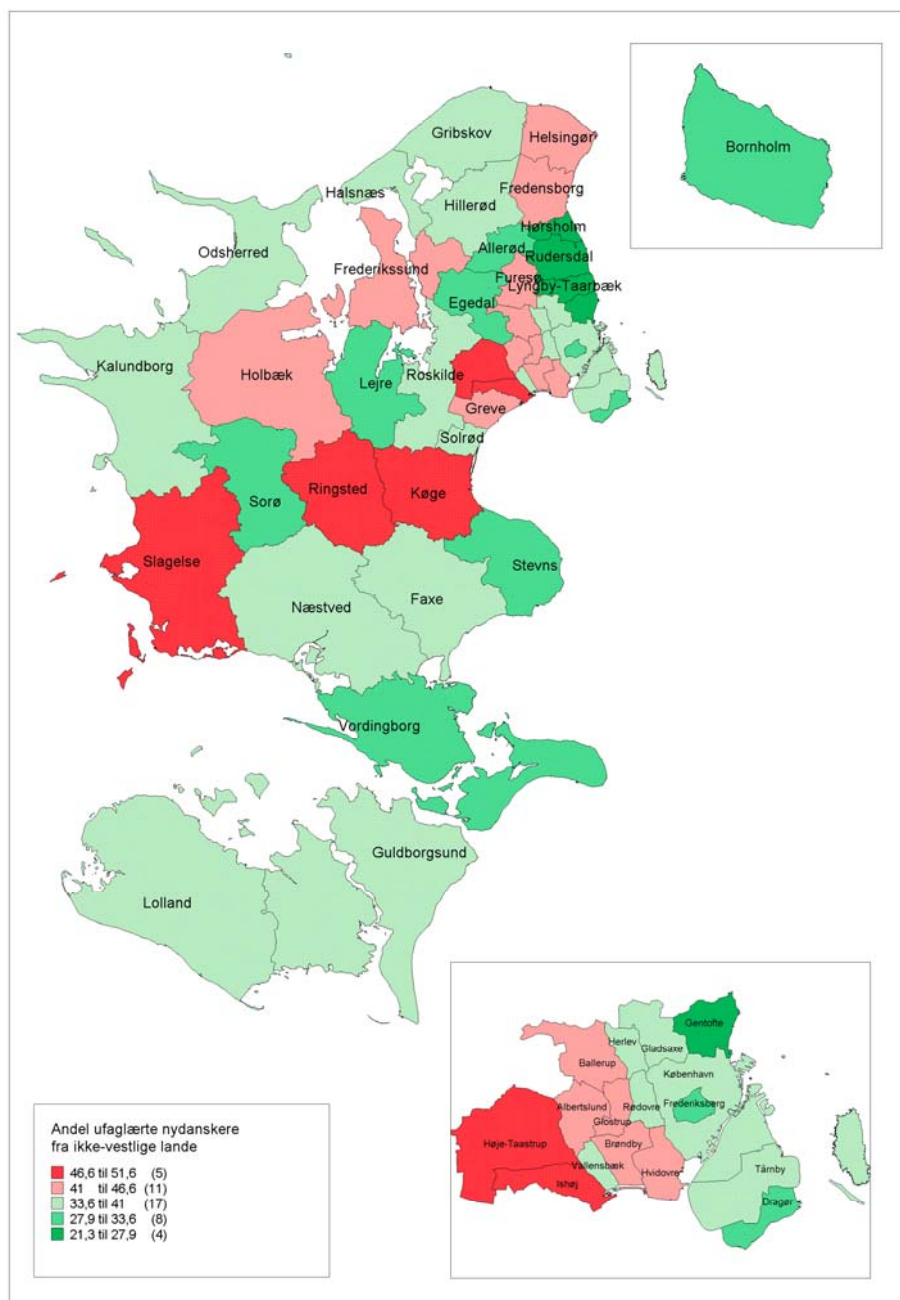
Andel ikke-faglærte blandt ikke-vestlige

Uddannelsesstrukturen blandt ikke-vestlige varierer ganske betydeligt fra kommune til kommune. Den kan være vanskeligt at illustrere grafisk, men er søgt indikeret i skema 11, der viser andelen med en grunduddannelse som højest formelle uddannelse blandt ikke-vestlige i kommunerne i Østdanmark.

I den gennemsnitlige kommune er 37 procent af de ikke-vestlige uden højere uddannelse end grundskolen, varierende fra 51,5 procent i Ishøj til 21 procent i Lyngby-Taarbæk. Der er således tale om en betydelig spredning, men det er også tydeligt, at en stor del af kommunerne (17) har en gennemsnitlig uddannelsesstruktur, målt på andelen af personer med grundskolen som højest formelle uddannelse. Yderligere 20 kommuner ligger i intervallerne ved siden af gennemsnitsintervallet mens kun 9 kommuner afviger meget fra gennemsnitskommunen.

Ellers fremgår af skema 11, at kommunerne i den storkøbenhavnske Sydvest-egn (eksklusiv Vallensbæk) har en høj andel med en grundskoleuddannelse. Det er områder, hvor der generelt er mange med en relativ lav uddannelse. Det modsatte kan man sige om hovedparten af kommunerne i Nordsjælland. Der er generelt relativt mange højtuddannede. Der ud over er det vanskeligt at iagttage et særligt mønster i kommunernes uddannelsesstruktur.

SKEMA 11 ANDEL 16-64 ÅRIGE IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE MED GRUNDSKOLEN SOM HØJESTE FORMELLE UDDANNELSE, ØSTDANSKE KOMMUNER 2007

Anm: I den gennemsnitlige kommune (GNS) har 37,3% af ikke-vestlige en grundskoleuddannelse
 Lysegrønne kommuner (gennemsnitskommuner) ligger i intervallet GNS \pm 10 procent.
 Grønne kommuner (lille andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS-25% og GNS-50%.
 Mørkegrønne kommuner (meget lille andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS-50 % og derunder.
 Lyserøde kommuner (stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+25% og GNS+50%.
 Røde kommuner (meget stor andel ikke-vestlige) ligger i intervallet GNS+50% og GNS+100%.

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

BESKÆFTIGELSESFREKVENS FOR 3 ETNISKE GRUPPER I ØSTDANMARK

Efter på køn, alder og uddannelse

I dette afsnit vil det blive belyst, hvilke etniske grupper der klarer sig bedst på arbejdsmarkedet, og det vil blive analyseret, hvilken indflydelse, køn og uddannelse har.

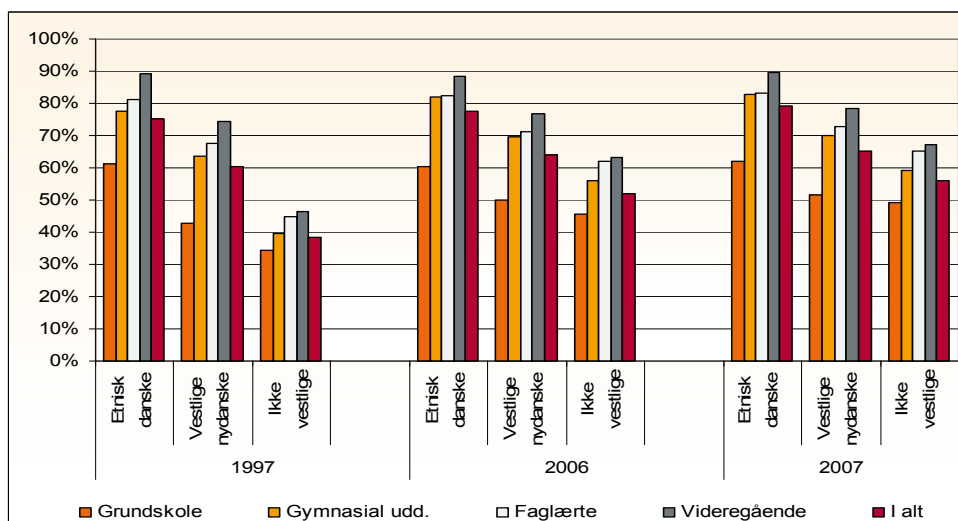
Som målestok for hvordan gruppen klarer sig er beskæftigelsesfrekvensen valgt frem for ledighedsniveauet. Det skyldes bl.a., at beskæftigelsesfrekvensen datamæssigt også kan relateres til uddannelse, det kan ledighedsprocenten ikke. Det skyldes også, at ledighedsprocenten er et mindre entydigt mål for succes end beskæftigelsesfrekvensen, fordi ledigheden for en gruppe kan risikere at være lav fordi erhvervsdeltagelsen (erhvervsfrekvensen) er lav, og ikke fordi de klarer sig godt set fra et beskæftigelses synspunkt.

Den lange højkonjunktur pågår - ifølge nyeste beskæftigelsesopgørelser - endnu. Således var næsten 77 procent af alle 16-64 årige danskere i beskæftigelse i 2007 mod godt 75 procent i 2006 og 73 procent for 10 år siden.

Se i øvrigt bilag 4.1 til 4.11 for beskæftigelsesfrekvenser i 1997, 2006 og 2007 og udviklingen mellem årene fordelt på køn, alder og uddannelse.

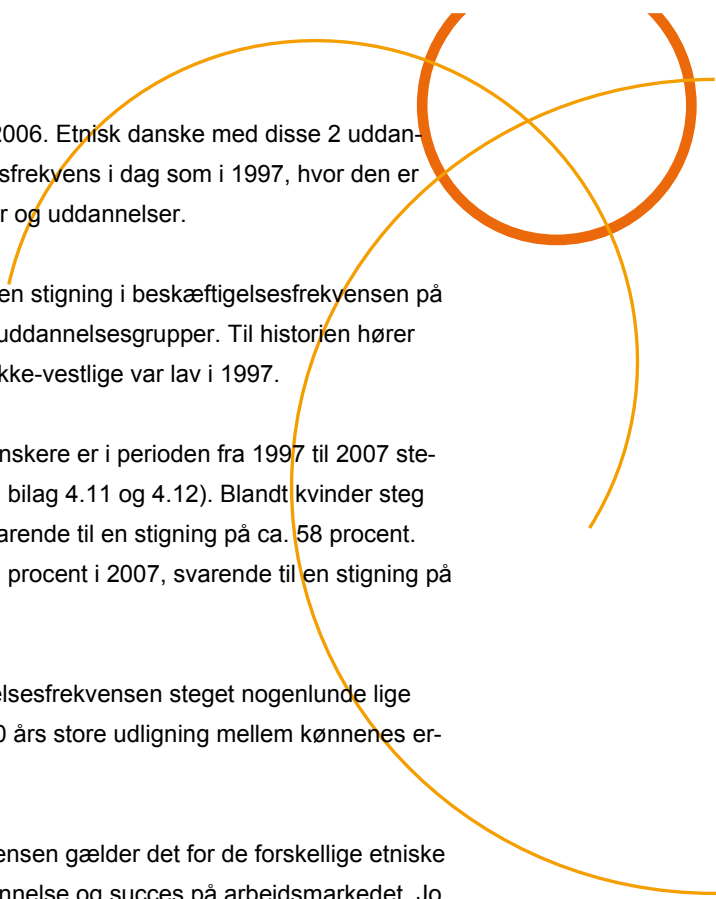
De 3 etniske grupper, der her er genstand for analyse, har alle haft stigende beskæftigelsesfrekvens såvel det seneste år som fra 1997 til 2007. Størst fremgang har ikke-vestlige oplevet med en stigning i beskæftigelsesfrekvensen fra ca. 52 procent i 2006 til ca. 56 procent i 2007 svarende til en stigning på 8 procent. Blandt etnisk danske og vestlige nydanskere steg beskæftigelsesfrekvensen også men kun med knapt 2 procent. Udviklingen er illustreret skema 12, der også viser, at beskæftigelsesfrekvensen steg for alle uddannelsesgrupper fra 2006 til 2007.

SKEMA 12 BESKÆFTIGELSESFREKVENS BLANDT 16-64 ÅRIGE EFTER UDDANNELSE OG ETNISITET, ØSTDANMARK 1997, 2006 OG 2007

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Udviklingen siden 1997 har også været præget af stigende beskæftigelsesfrekvenser for alle etniske grupper og uddannelser. Eneste afvigelse fra dette mønster er blandt etnisk danske, hvor beskæftigelsesfrekvensen blandt personer med en grundskoleuddannelse og en vide-

regående uddannelse faldt en smule fra 1997 til 2006. Etnisk danske med disse 2 uddannelser har således næsten samme beskæftigelsesfrekvens i dag som i 1997, hvor den er steget markant mere blandt andre etniske grupper og uddannelser.

Ikke-vestlige nydanskere havde fra 1997 til 2007 en stigning i beskæftigelsesfrekvensen på hele 45 procent såvel i alt som for de betragtede uddannelsesgrupper. Til historien hører selvfølgelig, at beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige var lav i 1997.

Beskæftigelsesfrekvens blandt ikke-vestlige nydanskere er i perioden fra 1997 til 2007 steget markant mere blandt kvinder end mænd (bl.a. bilag 4.11 og 4.12). Blandt kvinder steg den fra 31 procent i 1997 til 49 procent i 2007, svarende til en stigning på ca. 58 procent. Blandt mænd steg den fra 45 procent i 1997 til 62 procent i 2007, svarende til en stigning på 39 procent.

Det seneste år – fra 2006 til 2007 – er beskæftigelsesfrekvensen steget nogenlunde lige meget blandt mænd og kvinder. Så de seneste 10 års store udligning mellem kønnenes erhvervsfrekvens skete således inden 2006.

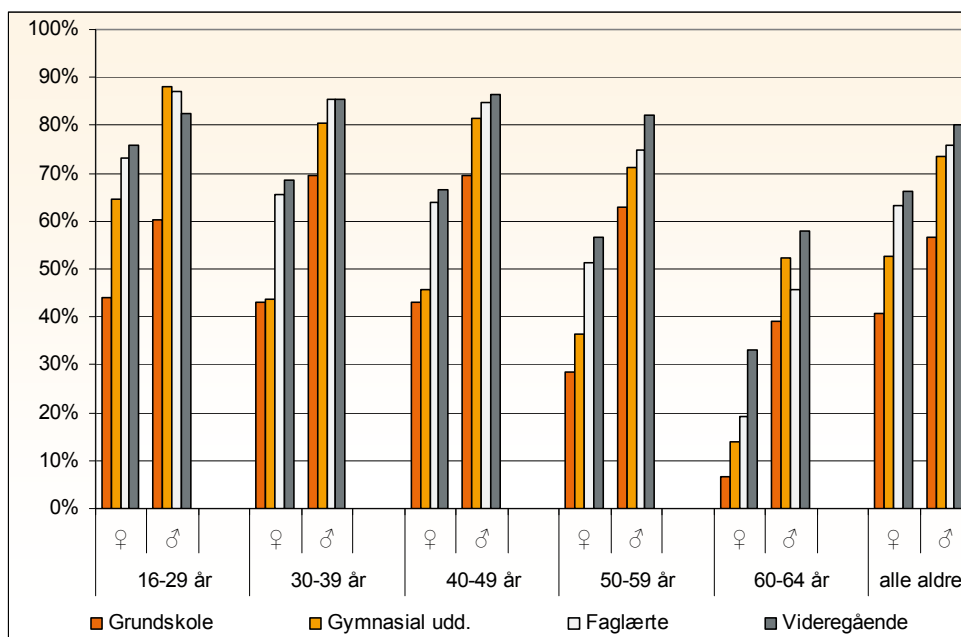
Uanset niveau og udvikling i beskæftigelsesfrekvensen gælder det for de forskellige etniske grupper, at der er en sammenhæng mellem uddannelse og succes på arbejdsmarkedet. Jo højere uddannelse desto højere beskæftigelsesfrekvens. I 2007 var 90 procent af de højt uddannede etniske danske i beskæftigelse mod 62 procent af dem med en grundskole som højeste formelle uddannelse, hvilket giver en forskel på 28 procentpoint. Blandt ikke-vestlige nydanskere var 67 procent af de højt uddannede i beskæftigelse mod 49 procent af de med en grundskoleuddannelse, hvilket giver en forskel på 17 point. Uddannelse betyder således ikke så meget for beskæftigelsessituationen blandt ikke-vestlige nydanskere som blandt etnisk danske. Det indikerer, at vi har et meget etnisk opdelt marked.

Skema 13 fokuserer på ikke-vestlige nydanskere og viser beskæftigelsesfrekvensen fordelt på køn, alder og uddannelse. Heraf fremgår det, at mere uddannelse giver højere beskæftigelsesfrekvens, og det gælder for såvel mænd som kvinder og i alle de aldersgrupper, der her analyseres på.

Det fremgår dog også, at der for de enkelte aldersgrupper er meget stor forskel på beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige mænd og kvinder. Selv om mænd og kvinder har samme alder og ligger i samme uddannelsessegment, har kvinderne en markant lavere beskæftigelsesfrekvens end mændene. Særligt ufaglærte ikke-vestlige kvinder sakker bagud.

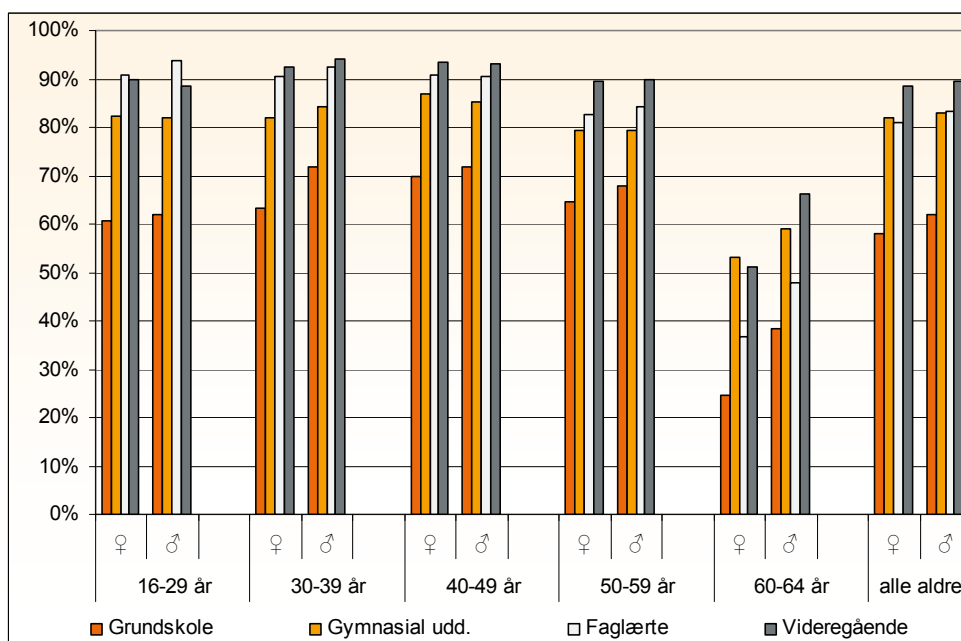
Ved at sammenligne med beskæftigelsesfrekvensen blandt etnisk danske, skema 14, fremgår det, at etnisk danske mænd og kvinder ikke – som de ikke-vestlige – klarer sig væsensforskelligt på arbejdsmarkedet målt på beskæftigelsesfrekvensen, i hvert fald indtil vi når op til de 60-64 årige. Kun blandt etnisk danske med en grundskoleuddannelse er der en markant forskel på kønnenes beskæftigelsesfrekvens. Her klarer mænd sig bedre end kvinder.

SKEMA 13 BESKÆFTIGELSESFREKVENSBLANDT 16-64 ÅRIGE IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE EFTER KØN, ALDER OG UDDANNELSE, ØSTDANMARK 2007

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

SKEMA 14 BESKÆFTIGELSESFREKVENSBLANDT 16-64 ÅRIGE ETNISK DANSKE EFTER KØN, ALDER OG UDDANNELSE, ØSTDANMARK 2007

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

Det er endvidere værd at bemærke, at beskæftigelsesfrekvensen falder relativt kraftigt blandt ikke-vestlige, når alderen når op på 50 år eller derover. Under 1/3-del af de 50-59 årige kvinder er i beskæftigelse. Blandt etnisk danske falder beskæftigelsesfrekvensen først markant, når vi når op i alderen 60-64 år.

Konkluderende kan det slås fast, at det blandt etnisk danske først og fremmest er uddannelse der spiller en rolle for ens succes på arbejdsmarked og i langt mindre grad køn og alder.

Blandt ikke-vestlige nydanskere spiller såvel uddannelse som køn en stor rolle for ens status på arbejdsmarkedet. Alderen spiller også en vis rolle, hvis man har rundet de 50 år.

BESKÆFTIGELSESFREKVENSEN I KOMMUNER BLANDT IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE

Efter køn og uddannelse

Der er en - nogenlunde - klar geografisk struktur i beskæftigelsesfrekvensen i kommuner. Den er relativt lav i de sydvestlige dele af regionen og på Bornholm. Det er netop de områder, hvor der relativt set er færrest ikke-vestlige nydanskere. Der er således ikke belæg for en påstand om, at nydanskere klarer sig bedst på arbejdsmarkedet i områder, hvor der er færrest af dem – relativt set.

Årsagerne til at nydanskere klarer sig relativt dårligt skal sandsynligvis forklares med en kombination af flere forhold:

- Der er relativt mange flygtninge i gruppen af ikke-vestlige
- Erhvervsstrukturen er meget basisk (primære erhverv og industri). De erhverv som ikke-vestlige hovedsageligt finder job i underrepræsenteret i disse områder langt fra servicecentret København (herfor redegøres der senere).

Med få undtagelser klarer ikke-vestlige nydanskere sig relativt godt på arbejdsmarkedet i regionens nordøstlige kommuner. Med relativt godt menes der gennemsnitligt eller derover. Undtagelserne er kommunerne Hørsholm, Gentofte, Dragør og København.

Nord for København er der – med undtagelse af bl.a. Hørsholm – få lejeboliger og boligpriserne er relativt høje. Derfor er det vanskeligt at bo der med mindre, man er i beskæftigelse. Det er en af årsagerne til den høje beskæftigelsesfrekvens i den nordlige del af Sjælland.

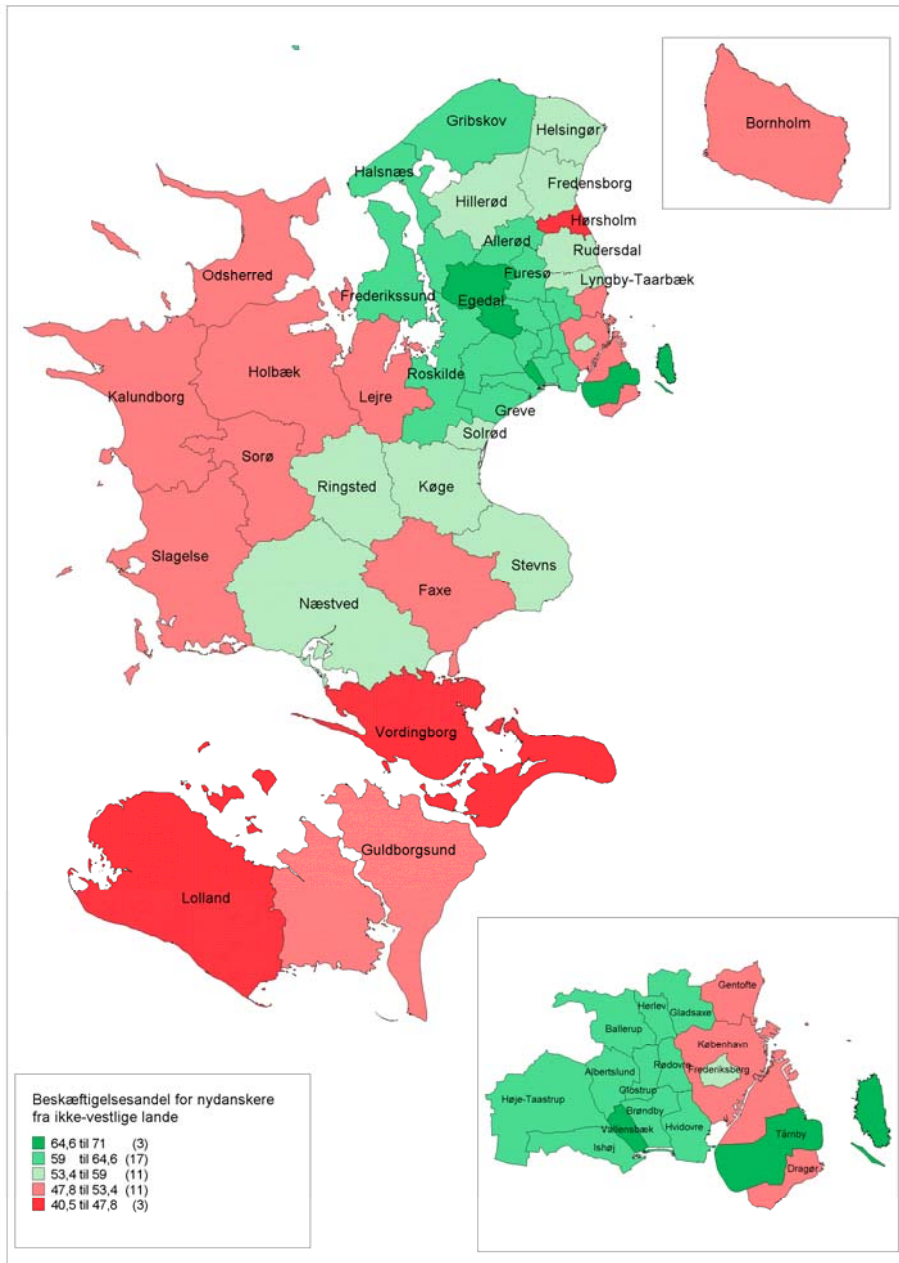
Vest for København, til og med Roskilde og Greve kommuner, er beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige nydanskere højere end gennemsnitskommunen, selv om ikke-vestlige fylder relativt meget i de fleste af disse kommuner. En del af kommunerne (sydvest for København) har mange almennyttige lejeboliger.

Forklaringen på den høje beskæftigelsesfrekvens kan for det første være, at der er relativt mange indvandrere, som traditionelt klarer sig bedre end flygtninge. Det kan for det andet være, at der er relativt mange servicearbejdspladser (i brancher som turisme, restauration, handel, transport og rengøring) i disse kommuner. For det tredje spiller koncentrationen af ikke-vestlige formentligt positivt ind på beskæftigelsesmuligheder. Der er befolkningsunderlag til at lave virksomheder (eksempelvis særlige fødevarerforretninger, kebab-boder, halalslagtere og anden detailhandel mm), der primært har ikke-vestlige som kundeunderlag.

Den relativt lave beskæftigelsesfrekvens i Københavns kommune er svær at forklare, idet der her er mange arbejdspladser. Måske skal forklaringen findes i den særlige sammenklumpning af unge, studerende og marginaliserede, som stadig findes i København.

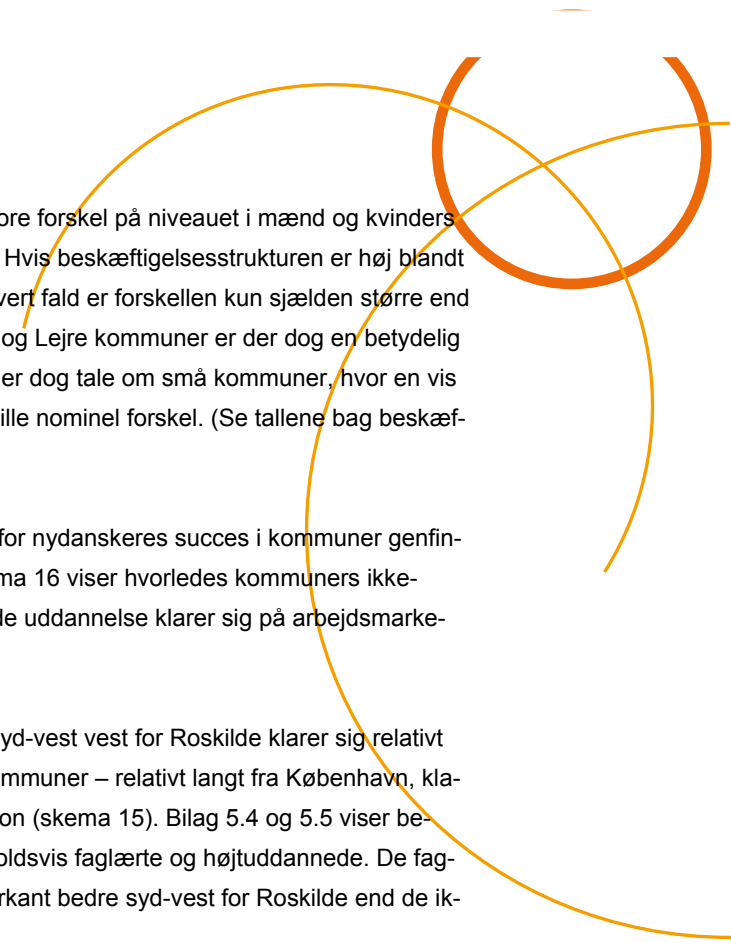
Hvorfor beskæftigelsesfrekvensen er meget lav blandt ikke-vestlige nydanskere i Hørsholm er der ikke en oplagt forklaring på. Koncentrationen af ikke-vestlig er godt nok relativt høj som følge af Kokkedal, men det er nærheden til et arbejdsmarked med mange jobmuligheder også.

SKEMA 15 BESKÆFTIGELSESFREKVENSBLANDT 16-64 ÅRIGE IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE, I ØST-DANSKE KOMMUNER 2007

Anm: I den gennemsnitlige kommune (GNS) er 56,2% af ikke-vestlige i beskæftigelse
 Lysegrønne kommuner (gennemsnitskommuner) ligger i intervallet GNS ± 5 procent.
 Grønne kommuner (høj beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS +15% og GNS + 30%.
 Mørkegrønne kommuner (meget høj beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS + 30 % og derover.
 Lyserøde kommuner (lav beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS ÷ 15% og GNS ÷ 30%.
 Røde kommuner (meget lav beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS ÷ 30% og derunder

Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

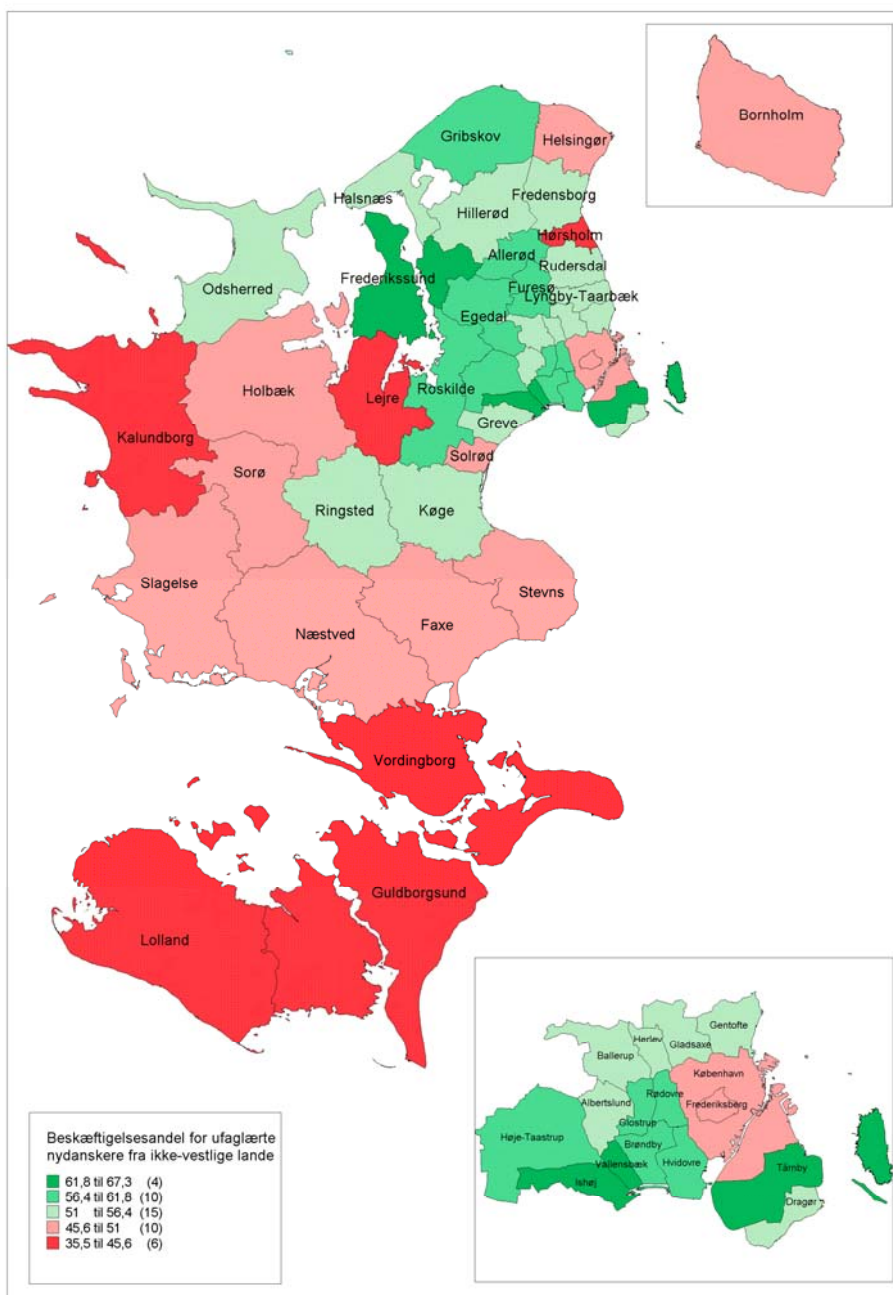

Bilag 5.1 og bilag 5.2 viser, at der ikke er den store forskel på niveauet i mænd og kvinders beskæftigelsesfrekvens i de enkelte kommuner. Hvis beskæftigelsesstrukturen er høj blandt mænd er den det typisk også blandt kvinder, i hvert fald er forskellen kun sjælden større end et trin. På Bornholm samt i Rudersdal, Gentofte og Lejre kommuner er der dog en betydelig forskel i kønnenes beskæftigelsesfrekvens. Der er dog tale om små kommuner, hvor en vis forskel i beskæftigelsesfrekvens kan dække en lille nominal forskel. (Se tallene bag beskæftigelsesfrekvenser i bilag 5.6 til bilag 5.14).

Den i skema 15 skitserede geografiske struktur for nydanskernes succes i kommuner genfindes for grupper med forskellig uddannelse. Skema 16 viser hvorledes kommuners ikke-vestlige nydanskere uden en kompetencegivende uddannelse klarer sig på arbejdsmarkedet.

Heraf fremgår det, at ikke-vestlige nydanskere syd-vest vest for Roskilde klarer sig relativt dårligt på arbejdsmarkedet. Ufaglærte i disse kommuner – relativt langt fra København, klarer sig endnu dårligere end den generelle situation (skema 15). Bilag 5.4 og 5.5 viser beskæftigelsesfrekvensen i kommunerne for henholdsvis faglærte og højtuddannede. De faglærte og til dels de højtuddannede klarer sig markant bedre syd-vest for Roskilde end de ikke-faglærte.

SKEMA 16 BESKÆFTIGELSESFREKVENS BLANDT 16-64 ÅRIGE UFAGLÆRTE IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE, I ØSTDANSKE KOMMUNER 2007

Anm: I den gennemsnitlige kommune (GNS) er 57,7% af ikke-vestlige i beskæftigelse
 Lysegrønne kommuner (gennemsnitskommuner) ligger i intervallet GNS \pm 5 procent.
 Grønne kommuner (høj beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS +15% og GNS + 30%.
 Mørkegrønne kommuner (meget høj beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS + 30 % og derover.
 Lyserøde kommuner (lav beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS \pm 15% og GNS \pm 30%.
 Røde kommuner (meget lav beskæftigelsesfrekvens) ligger i intervallet GNS \pm 30% og derunder
 Kilde: Danmarks Statistik, Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik

HVOR ER NYDANSKERE BESKÆFTIGET ?

Efter køn og uddannelse

To brancher dominerer arbejdsmarkedet for ikke-vestlige nydanskere, det er rengøringsvirksomhed og restaurationsvirksomhed. Det er store brancher, hvor ikke-vestlige nydanskere tegner sig for over 15 procent af branchens samlede beskæftigelse. Til sammenligning kan nævnes, at ikke-vestlige nydanskere kun tegner sig for knapt 4 procent af alle beskæftigede i Østdanmark. Det er også baggrunden for, at uddannelse ikke er ligeså afgørende for nydanskere som etniske danskere.

SKEMA 17: BRANCHER MED MINDST 100 BESKÆFTIGEDE IKKE-VESTLIGE OG MED EN HØJ ANDEL *) AF BRANCHENS SAMLEDE BESKÆFTIGELSE, ØSTDANMARK 2006

	Etnisk danske	Ikke-vestlige nydanske	Vestlige nydanske	uoplyst	Andel ikke-vestlige
A: Sorteret efter andel ikke-vestlige					
Rengøringsvirksomhed	13.828	4.756	4.758	35	20,3%
Restaurationsvirksomhed	14.101	3.176	3.626	42	15,2%
Ehrvervs- og institutionsvaskerier	1.580	315	236	3	14,8%
Detailhandel med nærings- og nydelsesmidler	4.149	595	369	11	11,6%
Kantiner og cateringvirksomhed	5.007	593	399	3	9,9%
Hoteller	5.613	654	626	5	9,5%
Anden landtransport 1)	22.617	2.431	2.242	37	8,9%
Rejse- og turistbureauer mv	2.875	286	318	2	8,2%
Charterflyvning, taxifyvning mv	1.229	118	147	1	7,9%
Postbefordring og kurertjeneste	13.588	1.215	787	6	7,8%
Formidling af arbejdskraft	14.377	1.290	1.255	13	7,6%
Detailhandel fra ikke-specialiserede forretninger	31.737	2.474	2.237	46	6,8%
Detektiv- og overvågningsvirksomhed	1.577	110	97	1	6,2%
Hjemmehjælp	10.111	666	573	6	5,9%
Beværringer, diskoteker, kaffebarer mv	4.762	326	535	4	5,8%
Reklame- og markedsføringsbureauer	6.934	421	483	7	5,4%
B: Sorteret efter antal beskæftigede					
Rengøringsvirksomhed	13.828	4.756	4.758	35	20,3%
Restaurationsvirksomhed	14.101	3.176	3.626	42	15,2%
Detailhandel fra ikke-specialiserede forretninger	31.737	2.474	2.237	46	6,8%
Anden landtransport	22.617	2.431	2.242	37	8,9%
Formidling af arbejdskraft	14.377	1.290	1.255	13	7,6%
Postbefordring og kurertjeneste	13.588	1.215	787	6	7,8%
Hjemmehjælp	10.111	666	573	6	5,9%
Hoteller	5.613	654	626	5	9,5%
Detailhandel med nærings- og nydelsesmidler	4.149	595	369	11	11,6%
Kantiner og cateringvirksomhed	5.007	593	399	3	9,9%
Reklame- og markedsføringsbureauer	6.934	421	483	7	5,4%
Beværringer, diskoteker, kaffebarer mv	4.762	326	535	4	5,8%
Ehrvervs- og institutionsvaskerier	1.580	315	236	3	14,8%
Rejse- og turistbureauer mv	2.875	286	318	2	8,2%
Charterflyvning, taxifyvning mv	1.229	118	147	1	7,9%
Detektiv- og overvågningsvirksomhed	1.577	110	97	1	6,2%
Alle brancher	1.138.277	45.269	64.575	584	3,6%

Kilde: Grunddata fra LINE/SAM-K, Danmarks Statistik og egne beregninger

1 Omfatter al landtransport på nær jernbane

*: Ikke-vestliges andel = andel i alle erhverv + 50%

I disse 2 brancher finder 13 procent af ikke-vestlige beskæftigelse mod 13 procent af vestlige nydanskere og 2,5 procent af etnisk danske. Nydanskere er således stærkt overrepræsenteret i rengørings- og restaurationsvirksomhed.

Af andre større brancher, hvor relativt mange ikke-vestlige finder arbejder, kan nævnes detailhandel, landtransport (uden jernbanevirksomhed), formidling af arbejdskraft samt postbefordring mm.

DEN ETNISKE INDSATS

Er næsten i mål !!

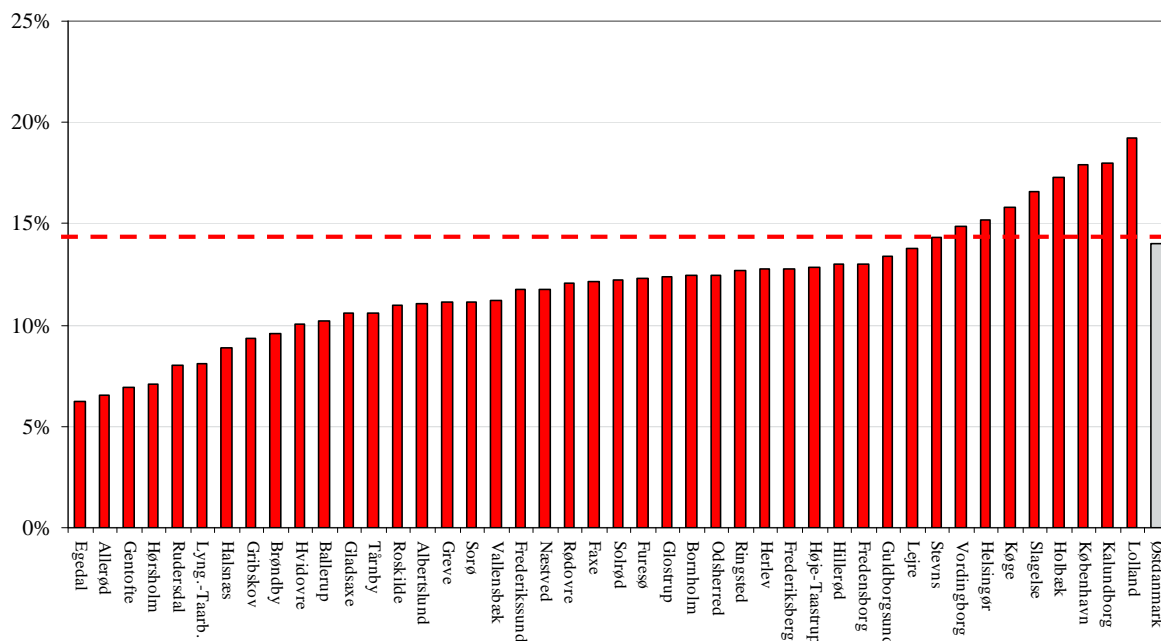
Beskæftigelsesregion Hovedstaden har 2 - regionale - mål for beskæftigelsesindsats ift. ikke-vestlige nydanskere i Østdanmark:

- Andel modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontant- og starthjælp i procent af antal 16-66 årige fra ikke-vestlige lande skal reduceres til 14,5 procent.
- Beskæftigelsesfrekvensen for mænd og kvinder skal øges til hhv. 60 og 50 procent i 2008

Her i midten af 2008 tyder det på, at målene for andelen på overførselsindkomst og beskæftigelsesfrekvensen for mænd og kvinder i 2008 bliver opfyldt.

Målene gælder ikke for den enkelte kommune, bl.a. fordi der er meget stor forskel på kommunestørrelserne i regionen. Det er således meget afgørende for opfyldelsen af disse regionale mål, at den meget store Københavns Kommune 'når i mål'. Skemaerne 18-20 viser al ligevel, hvor langt de enkelte jobcentre/kommuner er i forhold til det regionale mål.

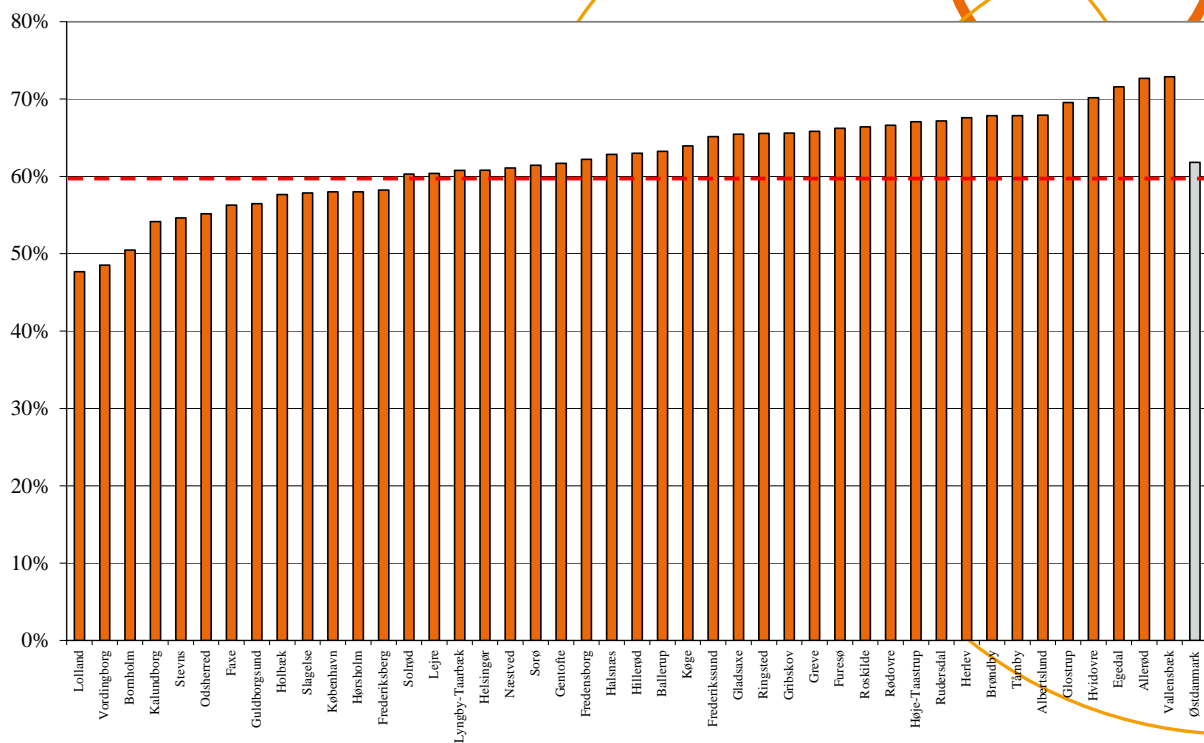
SKEMA 18 ANDEL MODTAGERE AF ARBEJDSLØSHEDSDAGPENGE, KONTANT- OG STARTHJÆLP I PROCENT AF ANTAL 16-66 ÅRIGE FRA IKKE-VESTLIGE LANDE, 4. KVARTAL 2007 – 3. KVARTAL 2008

Kilde: Jobindsats, Danmarks Statistik (RAS) og egne beregninger.

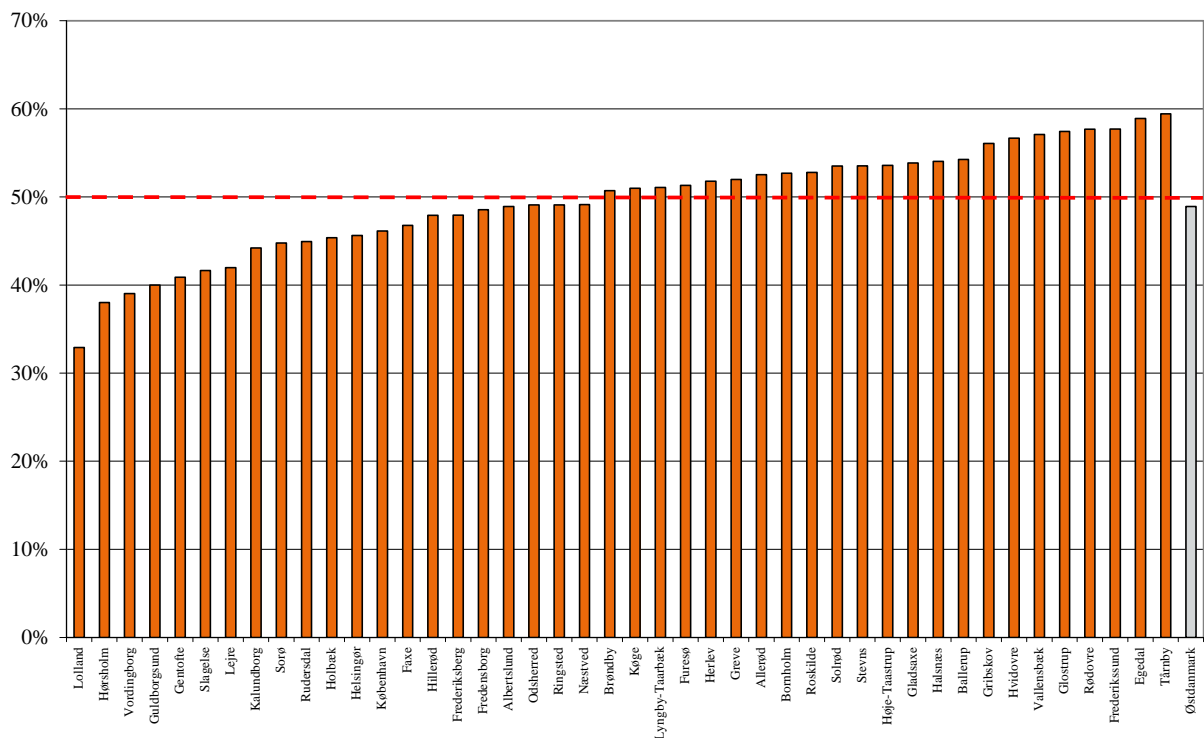
Østdanmark er kun 0,5 procentpoint over målet for andelen af ikke-vestlige på overførselsindkomst på 14,5 procent. 35 af de 44 jobcentre har nået målet mens kun 9 jobcentre endnu har en højere andel, men blandt dem er den store Københavns Kommune. Det er stærkt medvirkende til, at det regionale mål endnu ikke er nået.

SKEMA 19 BESKÆFTIGELSESFREKVENS FOR MÆND FRA IKKE-VESTLIGE LANDE 2007

Kilde: Danmarks Statistik (RAS).

SKEMA 20 BESKÆFTIGELSESFREKVENS FOR KVINDER FRA IKKE-VESTLIGE LANDE 2007

Kilde: Danmarks Statistik (RAS)

Beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige nydanske mænd er allerede oppe på de mål-satte 60 procent i Østsjælland. Det er vel og mærke i 2007, hvor nyeste data er fra. Kun 13 af regionens 44 jobcentre har en lavere beskæftigelsesfrekvens.

Københavns Kommune er tæt på at nå målet, hvilket er stærkt medvirkende til, at målet er nået regionale.

Blandt ikke-vestlige nydanske kvinder mangler der endnu et par procentpoint inden målet for en beskæftigelsesfrekvens på 50 procent er nået. Kun lige godt halvdelen af jobcentrene (23) har nået målet, mens 21 endnu mangler et stykke. Blandt dem er Københavns kommuner.

Højkonjunktoren forventes først at dæmpes i slutningen af 2008 for direkte at blive til nedgang i 2009. Det er derfor overvejende sandsynligt, at beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjællands etniske målsætninger for 2008 opfyldes.

Skema 21 gør det muligt at se, hvilke af de etniske mål en kommune har opnået. Her er målet om beskæftigelsesfrekvensen delt i 2 mål, et for hhv. mænd og kvinder. I det følgende opereres der derfor med 3 etniske mål. Hvis målet er opfyldt, er tallet både skraveret og med fed. Kommunerne er sorteret således, at kommuner der opfylder de 3 mål står øverst, derefter de der opfylder 2 mål osv.. Nederst er 7 kommuner, hvor ingen af målene er opfyldt.

20 kommuner har pt. opfyldt de 3 etniske mål. De ligger næsten alle i en halvcirkel uden om Københavns Kommune med Allerød, Frederikssund, Roskilde og Solrød som yderpunkterne. Gribskov og Halsnæs ligger lidt længere væk i Nordsjælland.

7 kommuner har ikke opfyldt nogle af de etniske mål. Bortset fra København, ligger de alle i regionens sydvestlige udkant, og langt fra København.

Den 4. kolonne i skema 21 viser tyngden af ikke-vestlige nydanskere i kommunerne. I de grøntskraverede er der relativt få ikke-vestlige nydanskere, mens der i de rødtskraverede er relativt mange.

Man kunne forvente, at kommuner med relativt få ikke-vestlige nydanskere havde lettere ved at opnå målene for den etniske indsats. Det fremgår tydeligt af skema 21, at det ikke er tilfældet. Af de 15 der har sværest ved at opnå målene, har de 11 relativt få ikke-vestlige nydanskere i befolkningen (er grønt-skraverede). Af de 12 kommuner der har flest ikke-vestlige i befolkningen opfylder de 9 samtlige 3 mål.

Stor etniske tyngde blokerer på ingen måder for de opstillede mål, mens det modsatte ser ud til at være tilfældet. Lille tyngde kan forbindes med problemer med at opnå de etniske mål.

SKEMA 21. NIVEAUET FOR IKKE-VESTLIGE NYDANSKERE PÅ OVERFØRSELSINDKOMST OG I BESKÆFTIGELSE I ØSTDANSKE KOMMUNER, SAMT TYNGDEN AF IKKE-VESTLIGE, 2007

	3k07-2k08	2007	2007	2007	
Jobcenter	Andel ikke-vestlige på overførselsindkomst	Beskæftigelsesfrekvens blandt ikke-vestlige mænd	Beskæftigelsesfrekvens blandt ikke-vestlige kvinder	Tyngde af ikke-vestlige	mål opfyldt
Egedal	6,5%	71,6%	58,9%	4,1%	3
Allerød	6,9%	72,7%	52,5%	3,9%	3
Lyngby-Taarbæk	8,7%	60,8%	51,1%	7,0%	3
Halsnæs	9,6%	62,8%	54,0%	6,5%	3
Gribskov	10,0%	65,6%	56,1%	2,5%	3
Brøndby	10,2%	67,8%	50,7%	22,0%	3
Hvidovre	10,7%	70,2%	56,7%	11,5%	3
Ballerup	10,9%	63,2%	54,3%	9,6%	3
Gladsaxe	11,3%	65,5%	53,8%	9,8%	3
Tårnby	11,6%	67,9%	59,4%	5,6%	3
Roskilde	11,7%	66,4%	52,8%	5,9%	3
Vallensbæk	11,7%	72,9%	57,1%	16,3%	3
Greve	12,0%	65,8%	52,0%	7,8%	3
Frederikssund	12,1%	65,1%	57,7%	4,0%	3
Glostrup	13,0%	69,6%	57,4%	9,5%	3
Rødovre	13,3%	66,6%	57,7%	11,5%	3
Herlev	13,6%	67,6%	51,8%	12,3%	3
Furesø	13,6%	66,2%	51,3%	8,8%	3
Høje-Taastrup	13,8%	67,1%	53,6%	15,7%	3
Solrød	14,4%	60,3%	53,5%	3,4%	3
Gentofte	8,2%	61,7%	40,9%	5,9%	2
Rudersdal	9,1%	67,2%	44,9%	5,8%	2
Albertslund	11,8%	67,9%	48,9%	21,9%	2
Sorø	12,1%	61,4%	44,8%	2,6%	2
Næstved	13,4%	61,1%	49,1%	4,6%	2
Fredensborg	13,6%	62,2%	48,5%	9,6%	2
Hillerød	14,0%	63,0%	47,9%	6,3%	2
Ringsted	14,2%	65,6%	49,1%	7,3%	2
Køge	16,1%	63,9%	51,0%	6,3%	2
Hørsholm	7,4%	58,0%	38,0%	4,8%	1
Frederiksberg	14,0%	58,2%	47,9%	8,9%	1
Odsherred	14,2%	55,2%	49,1%	2,4%	1
Faxe	14,3%	56,3%	46,8%	2,5%	1
Bornholm	14,5%	50,5%	52,7%	1,7%	1
Lejre	15,1%	60,4%	42,0%	2,1%	1
Helsingør	15,9%	60,8%	45,6%	8,0%	1
Stevns	15,9%	54,6%	53,5%	2,0%	1
Guldborgsund	14,6%	56,5%	40,0%	3,2%	0
Vordingborg	16,1%	48,5%	39,0%	2,8%	0
Slagelse	18,0%	57,9%	41,6%	6,5%	0
Holbæk	18,4%	57,6%	45,4%	5,4%	0
København	19,0%	58,0%	46,1%	13,2%	0
Kalundborg	19,4%	54,2%	44,2%	3,4%	0
Lolland	23,4%	47,7%	32,9%	4,2%	0

Anm: Hvis et tal er med fed og kursiv betyder det at niveauet svarer til det niveau der er sat for Østdanmark

Hvis en kommune (kolonne 4) ikke er skraveret, har den et niveau der svarer til gennemsnitskommunen i Østdanmark ± 10 procent.. Rød-skraverede kommuner har et relativt få ikke-vestlig grøn-skraverede har relativt mange..

Kilde: Jobindsats.dk

BESKÆFTIGELSESEKONOMI HOVEDSTADEN & SJÆLLAND

Universitetsvej 2

4000 Roskilde

Telefon: 7222 3400

E-mail: brhs@ams.dk

NÆRMERE OPLYSNINGER OM ANALYSEN AF DET ETNISKE ARBEJDSMARKED:

Skriv kontaktperson(er)

NYE ARBEJDSMARKEDSANALYSER DET REGIONALE ARBEJDSMARKED:

Analysér

www.brhovedstadensjaelland.dk

